

Nei-vind over Stortinget

■ Stortinget har for første gang flertall av EU-motstandere. Det er fortsatt flertall for EØS, men motstanden har økt, og viljen til å bruke vetoretten er større. Side 4-7.

Bli medlem i Nei til EU!

Send følgende SMS-melding
NEITILEU <DITT NAVN OG
EPOSTADRESSE> til
2090 (200,-)

STORTINGET:

Se hvem på Tinget som er mot EU

s. 4-5

MILITÆRPROSJEKT:

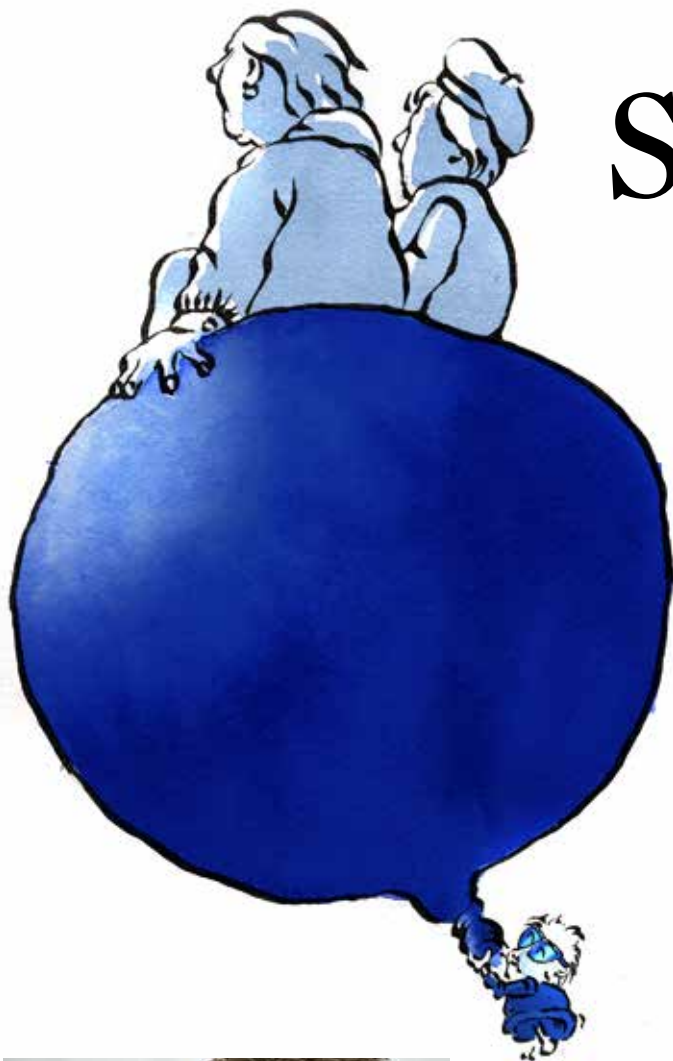
– Hva gjør Norge i EU-hæren?

s. 8-9

MELD DEG PÅ NÅ:

Nei til EUs kvinnekonferanse

s. 20

Stemningsskifte

Dette stortingsvalet viser eit sterkt skifte i det nye Stortinget sine haldningar i saker som angår EU og EØS. Fleirtalet av stortingsrepresentantane er mot norsk medlemskap, viser kandidatundersøkinga som Nei til EU gjennomførte før valet. Av stortingsrepresentantane som har bestemt seg, er 84 mot og 38 for EU-medlemskap. For første gong er no Stortinget mot EU-medlemskap og er på linje med folket, som i 13 år har avvist medlemskapet.

Dette er gledeleg.

I tillegg viser kandidatundersøkinga vår at EØS-støtta i Stortinget fell dramatisk. I det avgåtte Stortinget støtta 123 representantar EØS-avtalen. I det nye svarar berre 81 at dei støtter EØS-avtalen, medan 39 heller vil ha ein handelsavtale med EU.

Nylege meiningsmålingar syner også at oppsluttinga om EØS-avtalen i folket er på veg nedover. Av dei som har bestemt seg, er det fleire som vil ha ein handelsavtale, enn som vil halde på EØS-avtalen. Men mange, både i folket og på Stortinget er usikre.

Me er inne i ein periode med stemningskifte. I Nei til EU håpar me, og reknar med, at det vert ein sterk eller eksplosiv debatt om EØS. I altfor lang tid har dei styrande gjort den feilen at dei har prøvd å unngå EØS-debatten. Argumenta har vore enkle og overflatiske: EØS-avtalen ligg fast og Noreg treng avtalen.

I valkampen hørde me at det var

AV OLAF GJEDREM

Nestleiar i Nei til EU
olaf@neitileu.no
Tegning: Pål Hansen,
alias UKRUT.no

farleg å reisa tvil om Noreg skulle halda på avtalen. Men vår organisasjon, saman med andre, har halde debatten levande. Ulempene med avtalen vert presenterte. Stadig fleire krev reforhandling eller at Noreg skal erstatte avtalen med ein ny handelsavtale.

I haust vil det kome fleire saker i Stortinget som vil skapa debatt. Utsetting av jernbanetilbod på anbod og overføring av makt over energiforsyninga vår til EU-organet ACER, er dei to viktigaste. Samstundes seier det nye Stortinget at dei vil bruka vetoretten meir aktivt.

LO vil reforhandla EØS-avtalen, det vil også Frp. Sp, SV og Raudt vil seia opp avtalen. Desse tre partia fekk òg auka oppslutning i valet.

Me håpar at Nei til EU kan medverka til at det vert ein god og sakleg debatt om EØS, som endar opp med at Stortinget også seier at nok er nok når det gjeld EØS-avtalen. Vårt mål er at Stortinget seier opp denne avtalen med EU.

Mange takk også til dei entusiastiske og flinke medarbeidarane i staben til Nei til EU for flott innsats.

Valkampfri. Kathrine Kleveland, her i Senterparti-grønt, er tilbake som leiar i Nei til EU.
FOTO: RAGNE B. LYSAKER/SP

Kathrine er tilbake

Kathrine Kleveland var førstekandidat frå Senterpartiet i Vestfold i stortingsvalet og hadde difor permisjon frå vervet som leiar i Nei til EU i valkampen. I permisjonsperioden fungerte nestleiar Olaf Gjedrem difor som leiar i Nei til EU. No er valet over, og Kathrine fekk diverre ikkje plass på Stortinget, sjølv om ho berre mangla 45 røyster!

Vi gratulerer Kathrine med ein glitrande valkamp og gler oss over å ha ho tilbake som leiar i Nei til EU. Vi takkar også Olaf for den ypparlege innsatsen som fungerande leiar. Eitt av dei siste oppdraget som fungerande leiar var å skrive leiar-artikkelen i Standpunkt. Neste nummer er Kathrine tilbake som vanleg.

AV SINDRE HUMBERSET

Redaktør i
Standpunkt

Arbeidslivskriminalitet

Tre omfattende tiltakspakker mot sosial dumping lanserte den rødgrønne regjeringa i sin regjeringsperiode. De kom i 2006, 2008 og i mai 2013. Mange av tiltaka var nyttige. Det ville gått verre uten. Likevel er alle de offentlige kontrollatene enige om at den sosiale dumpinga fortsetter å spre seg. Samtidig utvikler det seg nye, hensynsløse former for kriminalitet i arbeidslivet.

Kripos påviste i 2014 «at arbeidslivskriminalitet er en stor og stigende utfordring». Oslo politidistrikt hadde «mistanke om hvitvasking i hundremillionersklassen ved bruk av fiktive virksomheter for skatte- og avgiftsunndragelser». Seinere har andre kontrollatere som Arbeidstilsynet, Nav, skattemyndighetene, Toll- og avgiftsdirektoratet og politiet stadig gått ut med kraftige advarsler i samme retning. («Arbeidsmarkedskriminalitet i Norge», 2014)

Riksrevisjonen la før jul fram tre omfangsrike rapporter om ulike sider ved kriminalitetsutviklingen i arbeidslivet vårt. Her er noen hovedpunkter:

«Tilsyn med sosial dumping er komplisert. Blant annet må inspektørene forholde seg til stadige endringer i eierforhold og organisering av virksomhetene, og innhentet informasjon kan være falsk eller misvisende.» Riksrevisjonen fastslo at det trengs langt større kompetanse i kontrollatene.

Tilsyn med sosial dumping begrenses ofte til kontroll med identitetskort og arbeidskontrakt. Reaksjonsmidler som «tvangsmulkt, stans, overtredelsesgebyr og anmeldelse er lite brukt».

Riksrevisjonen viste til at dette blir for spinkelt stilt overfor et «arbeidsmarked der kriminelle aktører tilpasser seg og bruker utspekulerte metoder for å omgå lover og regler». Da hjelper det ikke at politiet kritiseres for «dårlig etterforskning og lang saksbehandlingstid».

Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite slutta seg på alle punkter – enstemmig – opp om den kritikken som Riksrevisjonen la fram i sine tre rapporter. Komiteen viste i sin konklusjon til «at trusselbildet stadig blir mer alvorlig ved at sosial dumping øker, og at norsk arbeidsliv stadig oftere knyttes til alvorlig økonomisk kriminalitet, skatteunndragelser, voldskriminalitet, bakmenn og til dels mafialignende tilstander». (Innst. 105 S (2016–2017))

Vil ikke snakke om EØS. HMS-kort og regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet var tema da arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie besøkte Veidekke i november 2016. FOTO HÅKON JACOBSEN

Et lovverk som slipper alle slags markedskrefter fri på tvers av grenser, gir kriminaliteten i arbeidslivet alt for lett spill.

DAG SEIERSTAD

Standpunkt 5–2017

Komiteen kalte det «en systematisk svikt» når innsatsen for å bekjempe sosial dumping og arbeidslivskriminalitet kan vise til så små resultater. Det trengs «kraftigere innsats, større tydelighet om regelverk og et betydelig bredere spekter av virkemidler». Det var hele komiteen, fra SV og MDG til Fremskrittspartiet, enige om.

Debatten om sosial dumping og kriminalitet i arbeidslivet skjener som regel utenom det mest opplagte – virkningene av den EØS-avtalen vi har med EU. Det er EØS som slipper løs konkurranse i stadig større deler av arbeidslivet.

Regelverket til EØS er identisk med regelverket på EUs indre marked. EU sliter i dag med en utvikling der fagbevegelsen undergraves både av en massearbeidsløshet som har vart i 20–30 år og fordi standarder og faglige

AV DAG SEIERSTAD

Medlem av rådet i Nei til EU

standpunkt@neitileu.no

rettigheter svekkes. Omfanget av sosial dumping og organisert kriminalitet i arbeidslivet er derfor langt mer omfattende og sosialt destruktivt i de fleste EU-land enn i Norge. Likevel er EØS langt på vei et tabu i debatten om sosial dumping og kriminalitet i arbeidslivet.

Derfor er det befriende at Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite enstemmig sier det som det er: «at utviklingen av EU og Schengensamarbeidet har gitt sterk økning i antall arbeidstakere som tilbyr tjenester i Norge. Dette har også ført til stadig grovere arbeidslivskriminalitet.»

Det var masse sosial dumping i Norge før polakker og baltere strømte til Norge etter 2004. Det var også mye sosial dumping før Norge ble med i EØS i 1994. Men den samlede virkningen av et lovverk som slipper alle slags markedskrefter fri på tvers av grenser, gir kriminaliteten i arbeidslivet altfor lett spill.

Fortsatt kan faren for sosial dumping dempes med mer effektiv faglig organisering i arbeidslivet, med et strengere lovverk mot sosial dumping og alle former for mafiatendenser – og med langt større handlfrihet og ressurstilgang for kontrollinstanser som skal sørge for at lovverket faktisk følges – slik at det monner.

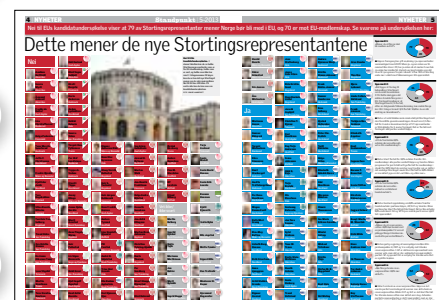
Noe slikt burde de mange EØS-tilhengerne på Stortinget kunne prøve på hvis de for alvor mener at handlingsrommet i EØS bør brukes til noe bedre enn i dag. Men fortsatt ville det mest effektive være å få vekk hele det EØS-samfunnet som gir arbeidslivs-mafiaen så lettvinnt handlingsrom.

Dette mener de nye storting

Nei	 Ruth Grung Hordaland	 Erlend Wiborg Østfold	 Silje Hjemdal Hordaland	 Kjersti Toppe Hordaland	 Petter Eide Oslo	 Hans Fredrik Grøvan Vest-Agder
 Elise Bjørnebekk-Waagen Østfold	 Else-May Botten Møre og Romsdal	 Hans Andreas Limi Akershus	 Sivert Bjørnstad Sør-Trøndelag	 Nils T. Bjørke Hordaland	 Karin Andersen Hedmark	 Torhild Bransdal Vest-Agder
 Sverre Myrli Akershus	 Fredric Bjørdal Møre og Romsdal	 Siv Jensen Oslo	 Per-Willy Amundsen Troms	 Liv Signe Navarsete Sogn og Fjordane	 Arne Nævra Buskerud	 Olaug Bollestad Rogaland
 Åsmund Aukrust Akershus	 Trond Giske Sør-Trøndelag	 Christian Tybring-Gjedde Oslo	 Bengt Rune Strifeldt Finnmark	 Jenny Klinge Møre og Romsdal	 Solfrid Lerbrekk Rogaland	 Knut Arild Hareide Hordaland
 Tuva Moflag Akershus	 Eva Kristin Hansen Sør-Trøndelag	 Morten Ørsal Johansen Oppland	 Ole André Myhrvold Østfold	 Heidi Greni Sør-Trøndelag	 Audun Lysbakken Hordaland	 Tore Storehaug Sogn og Fjordane
 Marianne Marthinsen Oslo	 Jorodd Asphjell Sør-Trøndelag	 Morten Wold Buskerud	 Sigbjørn Gjelsvik Akershus	 Marit Arnstad Nord-Trøndelag	 Lars Haltbrekken Sør-Trøndelag	 Steinar Reiten Møre og Romsdal
 Lise Christoffersen Buskerud	 Kirsti Leitrø Sør-Trøndelag	 Jon Helgeim Buskerud	 Trygve Slagsvold Vedum Hedmark	 Wilfred Nordlund Nordland	 Mona Fagerås Nordland	 Bjørnar Moxnes Oslo
 Terje Lien Aasland Telemark	 Cecilie Myrseth Troms	 Morten Stordalen Vestfold	 Emilie Enger Mehl Hedmark	 Siv Mossleth Nordland	 Torgeir Knag Fylkesnes Troms	Vet ikke / Ikke svart
 Lene Vågslied Telemark	 Martin Henriksen Troms	 Bård Hoksrud Telemark	 Ivar Odnos Oppland	 Sandra Borch Troms	 Trine Skei Grande Oslo	 Stein Erik Lauvås Østfold
 Tellef Inge Mørland Aust-Agder	 Runar Sjøstad Finnmark	 Åshild Bruun-Gundersen Aust-Agder	 Marit Knutsdatter Strand Oppland	 Geir Iversen Finnmark	 Ketil Kjenseth Oppland	 Svein Roald Hansen Østfold
 Torstein Tvedt Solberg Rogaland	 Ingalill Olsen Finnmark	 Roy Steffensen Rogaland	 Per Olaf Lundteigen Buskerud	 Freddy André Øvstegård Østfold	 Andre N. Skjelstad Nord-Trøndelag	 Anniken Huitfeldt Akershus
 Øystein Langholm Hansen Rogaland	 Elin Agdestein Nord-Trøndelag	 Terje Halleland Rogaland	 Åslaug Sem-Jacobsen Telemark	 Nicholas Wilkinson Akershus	 Geir Jørgen Bekkevold Telemark	 Nina Sandberg Akershus
 Magne Rommetveit Hordaland	 Ulf Leirstein Østfold	 Helge André Njåstad Hordaland	 Geir Pollestad Rogaland	 Kari Elisabeth Kaski Oslo	 Kjell Ingolf Ropstad Aust-Agder	 Jonas Gahr Støre Oslo

Storingsrepresentantene om EU

 Jan Böhler Oslo	 Ingrid Bjørketun Heggø Sogn og Fjordane	 Frida Melvær Sogn og Fjordane	 Terje Breivik Hordaland	 Henrik Asheim Akershus	 Ingunn Foss Vest-Agder	 Vetle Wang Soleim Møre og Romsdal
 Siri Gåsemyr Staalesen Oslo	 Ingvild Kjørkol Nord-Trøndelag	 Marianne Synnes Møre og Romsdal	 Jon Gunnes Sør-Trøndelag	 Turid Kristensen Akershus	 Norunn Tveiten Benestad Vest-Agder	 Mari Holm Lønseth Sør-Trøndelag
 Nils Kristen Sandtrøen Hedmark	 Arild Grande Nord-Trøndelag	 Linda Hofstad Helleland Sør-Trøndelag	 Une Aina Bastholm Oslo	 Hårek Elvenes Akershus	 Sveinung Stensland Rogaland	 Jonny Finstad Nordland
 Rigmor Åsrud Oppland	 Jan Tore Sanner Akerhus	 Margunn Ebbesen Nordland	Ja	 Nikolai Astrup Oslo	 Erna Solberg Hordaland	 Kent Gudmundsen Troms
 Tore Hagebakken Oppland	 Ine Eriksen Søreide Oslo	 Himanshu Gulati Akershus	 Espen Barth Eide Oslo	 Michael Tetzschner Oslo	 Ove Trellevik Hordaland	 Frank Bakke-Jensen Finnmark
 Martin Kolberg Buskerud	 Olemic Thommessen Oppland	 Kari Kjønås Kjos Akershus	 Anette Trettebergstuen Hedmark	 Heidi Nordby Lunde Oslo	 Peter Christian Frølich Hordaland	 Solveig Horne Rogaland
 Masud Gharahkhani Buskerud	 Trond Helleland Buskerud	 Tor Andre Johnsen Hedmark	 Eigil Knutsen Hordaland	 Mudassar Kapur Oslo	 Torill Eidsheim Hordaland	 Abid Q. Raja Akershus
 Dag Terje Andersen Vestfold	 Erlend Larsen Vestfold	 Gisle Meininger Saudland Vest-Agder	 Eirik Sivertsen Nordland	 Stefan Heggelund Oslo	 Helge Orten Møre og Romsdal	 Ola Elvestuen Oslo
 Maria-Karine Aasen-Svensrud Vestfold	 Solveig Sundbø Amundsen Telemark	 Sylvi Listhaug Møre og Romsdal	 Åsunn Lyngedal Nordland	 Kristian Tonning Riise Hedmark	NYTT STORTING: Flertall av EU-motstandere ■ Det nye Stortinget har 84 EU-motstandere, 38 EU-tilhengere og 47 som enten ikke har svart, eller har svart «vet ikke». Dette er en klar framgang fra 2013, da 70 representanter var mot EU, 79 var for, og 20 ikke svar/vet ikke.	
 Kari Henriksen Vest-Agder	 Bent Høie Rogaland	 Jon Georg Dale Møre og Romsdal	 Ingerd Schou Østfold	 Kristin Ørmen Johnsen Buskerud	Dette mener de nye Stortingetsrepresentantene	
 Hadia Tajik Rogaland	 Tina Bru Rogaland	 Kjell-Børge Freiberg Nordland	 Tage Pettersen Østfold	 Kårstein Eidem Løvaas Vestfold	Faksimile fra Standpunkt 5-2013.	
 Hege Haukeland Liadal Rogaland	 Margret Hagerup Rogaland	 Hanne Dyveke Sættar Nordland	 Tone Trøen Akershus	 Lene Westgaard-Halle Vestfold		
 Jette Christensen Hordaland	 Tom-Christer Nilsen Hordaland	 Carl-Erik Grimstad Vestfold	 Nils Aage Jegstad Akershus	 Svein Harberg Aust-Agder		

Faksimile fra Standpunkt 5-2013.

DET NYE STORTINGET:

Flertall mot norsk EU-medlemskap styrket motstand mot EØS-

Nei til EUs **kandidatundersøkelse** viser at det nye nye Stortinget vil være mer velvillig innstilt til Nei til EUs saker.

Før valget stilte Nei til EU seks spørsmål til over 400 kandidater som stilte til valg fra de partiene som kom inn på Stortinget, samt Kystpartiet. Nei til EU har gjennomført tilsvarende undersøkelser før de siste stortingsvalgene, og har derfor godt grunnlag for å vurdere utviklingen fra det ene stortingsvalget til det neste.

Flertall mot norsk EU-medlemskap

For første gang er det flertall mot norsk EU-medlemskap på Stortinget. 84 er imot og bare 38 er for. 12 er usikre og 35 har ikke svart.

Nei-partiene Senterpartiet, SV og Rødt har gått fram. Men det store skiftet har skjedd i Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet. Det er tydelig at vedtaket om å gå imot norsk EU-medlemskap var svært velkomment i Frp. Det er 18 EU-motstandere og bare én tilhenger i den nye stortingsgruppa. Det samme kan en si om Arbeiderpartiet, som fjernet støtten til norsk EU-medlemskap på sitt landsmøte. Den nye stortingsgruppa har 23 motstandere og bare 5 tilhengere av norsk EU-medlemskap.

EØS-motstanden øker

Det er 42 som vil ha folkeavstem-

ning om EØS-avtalen, og det er 39 som foretrekker en handelsavtale framfor EØS-avtalen. Det er et klart flertall på 77 som avviser folkeavstemning og 81 som ikke vil erstatte EØS-avtalen med en handelsavtale.

Dette Stortinget vil nok ikke si opp EØS-avtalen, men det har aldri vært så mange EØS-motstandere på tinget. I denne valgkampen har det vært mer debatt om avtalen enn noen gang siden den ble innført. Den debatten vil fortsette og styrkes med det nye Stortinget.

Vilje til å bruke vetoretten

Det er et flertall på det nyvalgte Stortinget som vil bruke vetoretten mer aktivt, hele 83 mot 34. Til nå er vetoretten brukt bare én gang på 25 år.

Dette er nok et tegn på at EØS-debatten styrkes, men det er også en konsekvens av at EØS-avtalen stadig utvides til å omfatte nye og sensitive områder.

Kan EUs jernbanepakke 4 stanses?

Det er nå et flertall på Stortinget for å fortsette jernbanereformen, splitte opp

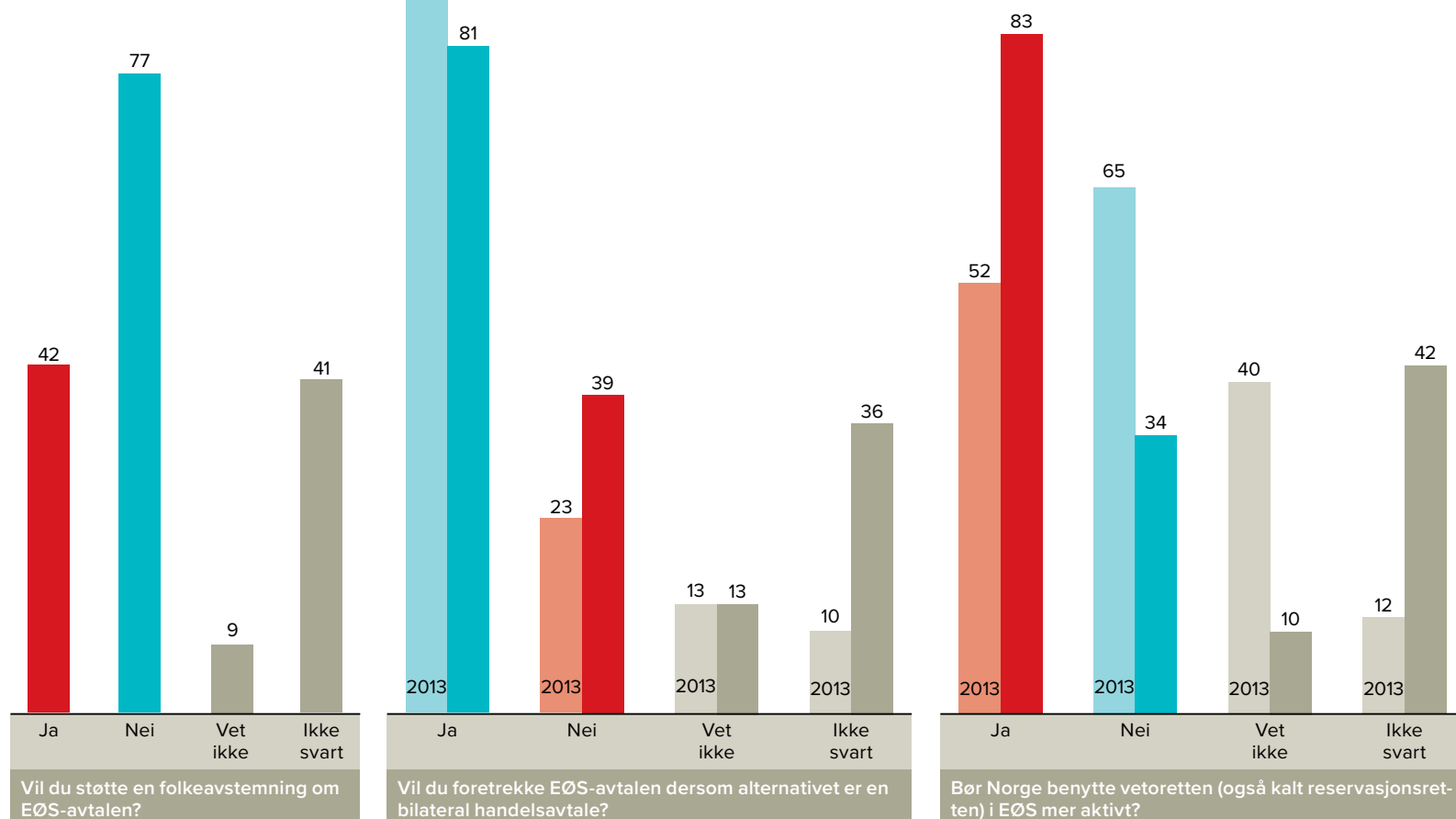

Undersøkelsen viser betydelig framgang for Nei til EUs saker på Stortinget

AV ARNE BYRKJEFLØT

Politisk rådgiver i Nei til EU

emskap og avtalen

NSB i mange selskap og gjennomføre tilbud på jernbanestrekninger. Innføring av jernbanepakke 4 vil hindre reversering av dette, selv om et framtidig stortingsflertall skulle ønske det. Det er mulig å være for jernbanereformen, men mot å binde framtidige politikere til masta.

63 av stortingsrepresentantene er for å innføre jernbanepakke 4 i norsk lov, 45 er imot. Nei til EU håper vi får en prinsipiell debatt om hvor langt en skal gå i å binde opp politikere for framtida.

Blokkerende mindretall mot ACER

På det nye Stortinget er det valgt inn et blokkerende mindretall mot suverenitetsavståelse til EUs energibyrå ACER.

Suverenitetsavståelse til en organisasjon der Norge ikke er medlem, krever tre fjerdedels flertall på Stortinget. Et blokkerende mindretall er på 43. Det er 47 som svarer at de er imot å avstå suverenitet til ACER. Det er bare 40 som støtter å avstå suverenitet til EUs energibyrå.

Da Norge underla seg EUs finanstil-

Kandidatundersøkelsen 2017

Nei til EUs kandidatundersøkelse spurte 417 kandidater fra stortingspartiene (og noen til) seks spørsmål om EU- og EØS. Etter valgresultatet var klart ble de valgte representantene plukket ut og presentert i denne oversikten, her vi også sammenligner med tilsvarende svar fra 2013-valget.

- Enige med Nei til EU.
- Uenige med Nei til EU.

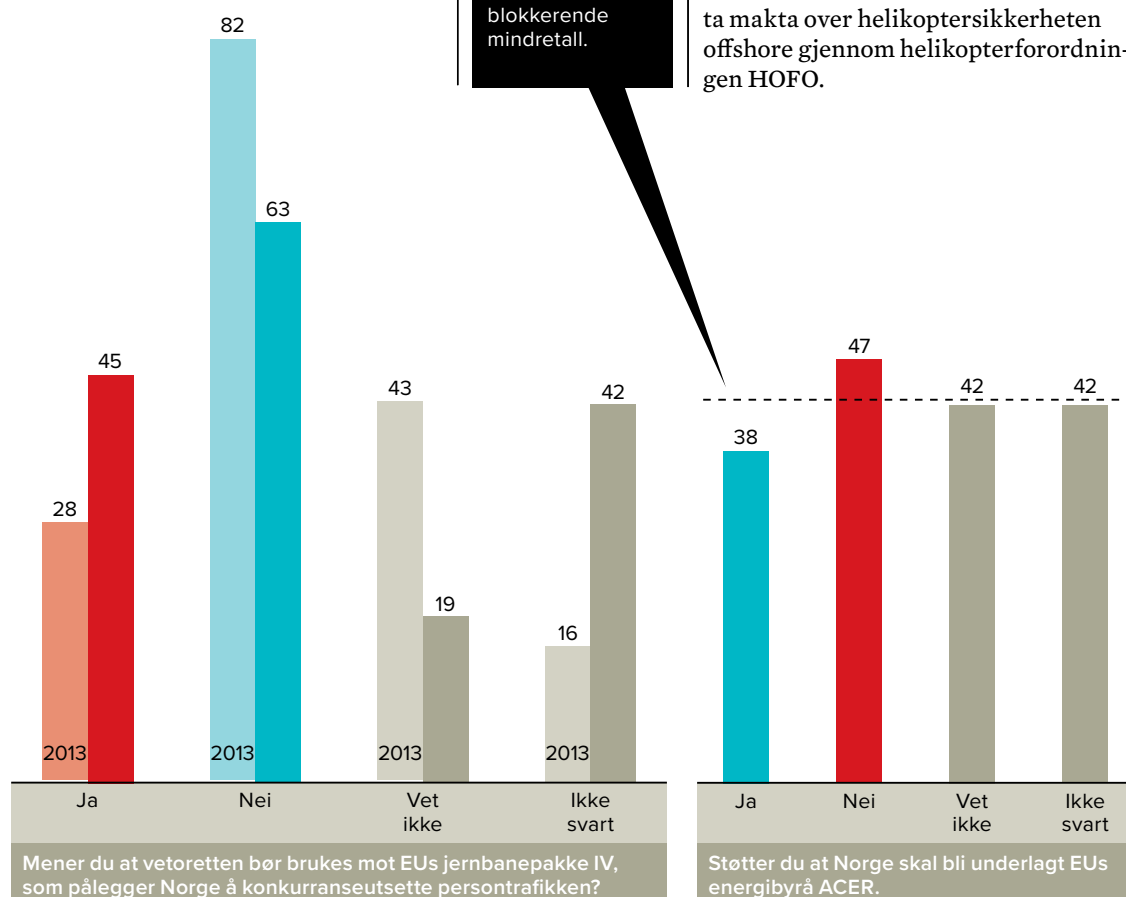
Grense for blokkerende mindretall.

syn krevdes, det tre fjerdedels flertall. Den samme modellen tenkes nå for å gi ACER makta over strømmen over landegrensene. Det er formelt ESA, overvåkningsorganet for EØS-avtalen, som gis makta. Men alle vet at de er bare en kopimaskin som bringer ACERs ordre videre. Påskuddet for å si at dette ikke er en suverenitetsavståelse er at ESA ikke gir ordre direkte til norske borgere eller bedrifter, men til NVE som er forpliktet til å følge dem.

Å miste suverenitet bit for bit

Med den nye sammensetningen på Stortinget der både Senterpartiet, SV, Kristelig Folkeparti, Miljøpartiet de Grønne og Rødt er motstandere mot å avgi suverenitet til EU, og store deler av Fremskrittspartiet og Arbeiderpartiet deler dette synet, vil vi få en helt annen debatt på Stortinget. Hvor mye suverenitet kan avgis uten å komme i konflikt med Grunnloven?

ACER blir den første prøven. Det neste er å gi ERA, EUs jernbanetilsyn, tilsyn med norsk jernbanesikkerhet. Regjeringen og Arbeiderpartiets landsmøte har allerede avvist å la EU ta makta over helikoptersikkerheten offshore gjennom helikopterforordningen HOFO.

PUBLIKASJONER FRA NEI TIL EU

Årbok: Betydningen av brexit – 225 kr

(medlemspris) Hva betyr det for norsk EU/EØS-debatt når Storbritannia melder seg ut av EU? Intervjuer med blant andre Jonas Gahr Støre, Siv Jensen, Trygve Slagsvold Vedum, Knut Arild Hareide, Audun Lysbakken og Trine Skei Grande. Redaktør: Morten Harper. 176 sider.

EØS-guiden 2017

Femte utgave av den populære EØS-guiden. I denne kan du finne kort og poengtert informasjon om hva EØS-avtalen er, hvordan den fungerer og om det finnes alternativer til dagens EØS-avtale.

5 fakta om Norges handel med EU og Europa

Åttesiders hefte i hendig A6-lommeformat. Presenterer fem viktige fakta om hvorfor norsk handel vil klare seg minst like godt med en handelsavtale om med EØS-avtalen.

EØS-meldingen: 25 år med EØS

Rapport i to deler, hovedforfatter er Dag Seierstad. Del 1: Konsekvenser for arbeidsliv og samfunn (mai 2017) Del 2: EØS-avtalens prinsipper og institusjoner. Konsekvenser for økonomi, fiskeri, distriktspolitikk, samferdsel, miljø, helse og mattrygghet (oktober 2017)

Andre publikasjoner

- EU-guiden – ny utgave (Skriftserien Vett nr 3 2017)
- Pamflett fra De Facto: EØS-bestemmer
- De Facto 2-2017 EØS bestemmer
- De Facto 1-2017 Trygg samferdsel
- Verveløpeseddel: Du er viktig for neisaken
- Løpeseddel: – Vi vil ut av EØS
- Arbeidsnotat 2-2017: Brexit og EØS
- Arbeidsnotat 1-2017: EØS-avtalen og norsk næringsmiddelindustri

Fersk fakta og analyse

- Arbeidsnotat 4-2017: Det nye Stortinget og EU/EØS
 - Arbeidsnotat 3-2017: Partiprogrammene om EU og EØS
 - Fakta: Fritt fram for kabotasjetransport
 - April: Tariffavtaler blir «EØS-tilpasset»
 - April: Verftsdommen og hva den betyr for suverenitet og arbeidsliv
 - Mars: Energibyrået ACER
 - Mars: Hvitboken om EUs framtid
- Les på nett: www.neitileu.no

Last ned fra Nei til EUs nettsider:

www.neitileu.no/kunnskapsbank

14 milliarder til forsvarsfond. EU utvider militærsamarbeidet, delvis til erstatning for Nato. Norge er tilsluttet EUs militærsamarbeid, også gjennom bidrag til EUs kampgruppe NATO-operasjonen Enhanced Forward Presence i Litauen 2017.

EU BYGGER UT MILITÆRSAMARBEIDET:

– Hva gjør Norge i EUs militærprosjekt?

– Da Norge for 25 år siden inngikk EØS-avtalen, ble det understreket at **avtalen ikke omfatter utenriks- og sikkerhetspolitikk**. Har regjeringen helt glemt det, spør Kathrine Kleveland, leder i Nei til EU.

EU er i ferd med å utdype militærsamarbeidet sitt. Det er gjort vedtak om utvikling av et felles kommandosenter (MPCC), en felles kommandostruktur (PESCO) for de militære foregangsstatene, finansiering av EUs kampgrupper over fellesbudsjettet og opprettelse av et felles forsvarsfond (EDF).

Sistnevnte får et årsbudsjett på rundt 14 milliarder kroner. Forsvarsfondet blir omtalt som et «taktskifte» og som «en tilknyttet og utfyllende del av implementering av EUs globale strategi for utenriks- og sikkerhetspolitikk når det gjelder forsvar og sikkerhet», heter fra i et faktaark fra EU-kommisjonen 7. juni.

Mens Sverige og Danmark avstår, blir Norge invitert med i fondets pilotprosjekt. EU-minister Frank Bakke-Jensen vil at pilotprosjektet (PA) innlemmes i EØS-avtalens protokoll 31 for samarbeid utenom de «fire friheter».

Avgjørende veivalg

På tross av at det ikke eksisterer formaliserte avtaler mellom EU og Norge på det utenrikspolitiske området, har ulike regjeringer knyttet Norge tett opp mot den felles sikkerhets- og forsvarspolitikken (Common Security and Defence Policy, CSDP). Også gjennom bidrag til EUs kampgrupper.

AV JAN STEINHOLT

jan@neitileu.no

r. Her står en soldat fra Telemark bataljon sammen med en tysk soldat under
FOTO: TORBJØRN KJOSVOLD/FORSVARET

– Dette er ille nok. Ved i tillegg å delta i EDF, blir Norge direkte delaktig i å iverksette de offensive globale og militære ambisjonene til en union vi ikke er medlem av. Ved siden av å bidra til økt spenning i et allerede spent Europa, utfordrer EUs globale strategi også norske interesser og norsk suverenitet i nordområdene, sier Kleveland.

– Her er det snakk om et avgjørende veivalg for norsk forsvars- og utenrikspolitikk.

Krever at Norge trekker bidrag

Folket har to ganger sagt tydelig nei til EU-medlemskap og dermed nei til et sikkerhets- og utenrikspolitisk veivalg som innebærer støtte til EUs militære oppbygging.

– Nei til EU krever at Norge trekker sitt bidrag til EUs kampgrupper og ikke deltar i EUs forsvarsfond. Foran stortingsvalget bad vi alle partier klargjøre om de er for eller imot at Norge blir del av EUs militære oppbygging og støttespiller for unionens globale strategi. Såpass skylder de velgerne.

Større debatt i Danmark

Presset øker også mot Danmark, som i

– Nei til EU krever at Norge trekker sitt bidrag til EUs kampgrupper

KATHRINE KLEVELAND

Standpunkt 5-2017

1992 fikk innvilget forbehold mot deltagelse i EUs militære arm. Den danske Folkebevægelsen mod EU er engasjert i kampen mot å undergrave forsvarsforbeholdet.

– Heldigvis behøver Danmark ikke å delta i dette militære vanviddet. Da danskene sa nei til Maastricht-traktaten i 1992, var det blant annet for å unngå en EU-supermakt med eget militær. Forsvarsforbeholdet vårt sikrer oss mot å delta i nettopp det, heter det i et innlegg fra Rina Ronja Kari, medlem av EU-parlamentet for Folkebevægelsen mod EU.

– Når man først slipper de vrangne britene, er veien banet for å omdanne EU til en militær stormakt.

– På tvers av EU-systemet har det lenge vært et ønske om å bruke betydelig mer penger på våpen, slik at borgernes skattepenger havner hos våpenprodusenter. Men samtidig har EU-toppen tatt et stort skritt på veien mot en egentlig felles EU-hær. Det starter med et samarbeid mellom noen EU-land, men skal senere breies ut.

Militærsamarbeidet skyter fart

Norge er paradoksalt nok tettere tilknyttet til EUs militærsamarbeid enn Danmark.

– Til nå har denne tvilsomme tilknytningen til EUs militære samarbeid ikke fått dramatiske konsekvenser, ettersom EUs kampgrupper heldigvis aldri har vært sendt ut i strid, blant annet på grunn av krangel om finansieringen, sier Kathrine Kleveland.

– Denne situasjonen er i dramatisk endring. Etter Brexit og valget av Donald Trump til ny president i USA, har det blitt satt turbofart på EUs militære opprustning og unionens globale ambisjoner.

– I mange år har det på grunn av indre uenighet vært et stort sprik mellom ambisjoner og realiteter. Nå er situasjonen en annen. Den britiske «bremseklossen» er borte, den europeiske skepsisen til USA og president Trump er stor. Den skjerpede tonen mellom EU og USA – og delvis NATO – lar seg ikke skjule bak erklæringer om at EU-hæren bare skal ha en «supplerende» og «utfyllende» rolle til NATO.

Kathrine Kleveland.

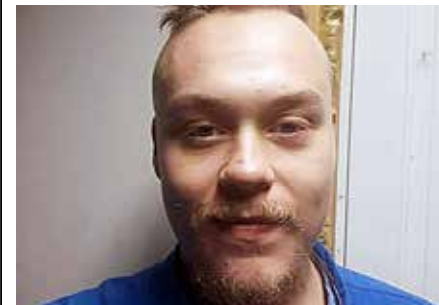

Rina Ronja Kari.

Aktivisten

Standpunkt vil bli bedre kjent med aktivistar og tillitsvalde.

Namn?

■ Marcus Taranger.

Bustad?

■ Lindås.

Alder?

■ 20 år.

Verv i Nei til EU?

■ Styremedlem i Hordaland Nei til EU.

Yrke?

■ Elektrikar.

Når og kvifor melde du deg inn?

■ Rundt seks måneder sidan. Og eg melde meg inn gjennom kjende som ville ha meg i styret.

Kva er den største utfordringa for Nei til EU no?

■ Eg er ikkje heilt sikker. For meg så ser eg mest på arbeidarane som blir lurt med tanke på timelønn. Og for eksempel hamnearbeidarane, dei som lossar båtene, som mista fortrinnsretten til lasting og lossing.

Korleis kan Nei til EU nå breiare ut?

■ Eg ville ha brukt media mykje meir, nådd ut til dei unge i fylket vårt og forklart kva som ikkje er bra med EU og EØS-avtalen.

Har du eksempel på vellukka Nei til EU-arbeid?

■ Eg synest Facebook-gruppa vår har gjort det veldig bra i det siste, og eg har stor tru på at gruppa kan bli endå større.

Kva type aktivitet likar du sjølv best?

■ Eg er ganske ny så eg har ikkje vore med på så mykje, men eg har vore på stand og er aktiv på Facebook-siden vår, www.facebook.com/HordalandNtEU

ANDRE DEL AV NEI TIL EUS EØS-MELDING ER KLAR FOR LANSERING :

EØS og fiskerinæringa

I vår kom første del av Nei til EUs EØS-melding, skrevet av **Dag Seierstad**. Nå kommer andre del, som blant annet handler om fiskeri.

Fiskerinæringa omfattes bare delvis av EØS-avtalen. Norge har fortsatt fiskeripolitisk handlefrihet på to viktige områder:

- Forvaltningen av fiskeressursene er fortsatt et norsk ansvar.

- Norge kan fortsatt opptre på egen hånd i internasjonal havpolitikk og fiskeripolitikk.

Det siste er særlig viktig fordi Norge og EU på så mange måter har motstridende interesser i hav- og fiskeripolitikken. Norge slåss for kyststatenes interesser, mens EU slåss for å begrense dem mest mulig.

Norge har rike fiskeressurser i forhold til folketallet og eksporterer det meste av fangsten. EU er i motsatt situasjon – med knappe fiskeressurser i egne farvann og med stor import av fisk.

EU har i tillegg en fiskeflåte som er altfor stor, og som derfor er på jakt etter fisk i andre farvann. Ved hver korsvei har derfor EU krevd å bytte markedsadgang med fiskekvoter. For at Norge skal få selge fisk til EU, har EU krevd at EUs fiskere får fiske i norske farvann. Det skjedde under forhandlingene om EØS-avtalen i 1992 – og på nytt under forhandlingene om EU-medlemskap i 1994.

Parallelt med EØS-forhandlingene (1991–92) og forhandlingene om medlemskap (1993–94) har det skjedd mange EU-tilpasninger av den norske fiskeripolitikken. Noen av dem var en konsekvens av EØS-medlemskapet, andre ble gjort for å foregripe et EU-medlemskap som det ikke ble noe av.

Råfiskloven av 1951 ga salgslag monopol på førstehåndsomsetningen av de fleste fiskeslag. Siden salgslaga kunne sette en minstepris, hadde fiskerne stor makt i forhold til foredlingsbedriftene. Råfiskloven ble i 1992 endra slik at salgslaga ikke lenger kan bestemme hvem som har rett til å være fiskekjøper. Det er det nå Fiskeridirektoratet som avgjør. Også andre endringer undergraver den innflytelsen fiskerne har hatt over egen næring.

Tilvirkerloven, som regulerte annenhåndsomsetningen, er opphevd, og *fiskeeksportloven* er endra slik at

Nye EØS-utredninger

- EØS-meldingen (del 2) omhandler konsekvenser av EØS-avtalen, utenfor arbeidslivsområdet. Meldingen blir lansert i oktober.

- EØS-meldingen (del 1): 25 år med EØS – Konsekvenser for arbeidsliv og samfunn.

- DeFacto-rapport 2–2017: EØS bestemmer. Hvordan EØS-avtalen overstyrt arbeidslivslovgivning, ILO-konvensjoner og tariffavtaler i Norge. Av Idar Helle og Paul Bjerke.

- DeFacto-rapport 1–2017: Trygg samferdsel. Rapporten «Trygg samferdsel? EØS og sikkerheten i norske transportnæringene» er utarbeidet av De Facto – Kunnskapssenter for fagorganiserte vinteren 2017.

- Last ned rapportene på neitileu.no

det nå er fri adgang til å eksportere fisk. Tidligere ble det eksportert i regi av eksportutvalg for ulike fiskeslag og fiskeprodukter.

Sjøgrenseloven ble endra slik at utenlandske fiskebåter får levere fisk i Norge på samme vilkår som norske. Tidligere var det bare i særlige tilfelle at de kunne få levert fisk i Norge.

Utlendinger kan ikke kjøpe opp norske fiskefartøy eller etablere seg i norsk fiske med egne fiskefartøy. Det kan heller ikke skje selv om utlendinger kjøper opp norske mottaksanlegg eller fiskeindustri som eier fiskefartøy. Hvis så skjer, kan departementet bestemme at kjøper må selge fiskefartøyet.

Men ellers gjelder de fire frihetene under EØS. Dette betyr for eksempel at mannskaper i fiskefartøy er underlagt reglene om fri flyt av arbeidskraft, noe som sakte, men sikkert fører til at «dyre» fiskere (medlemmer i Norsk sjømannsforbund eller i mannskapsseksjonen i Norges Fiskarlag) blir erstatta av stadig flere utlendinger uten

tariffavtale.

Denne utviklingen har nå kommet langt. Snart er fiskefartøyene like fristilt fra norske bemanningsregler og tariffert som norsk skipsfart på NIS-register. Dette er EØS-bestemt og intet Norge kan rå med innafor «handlingsrommet».

EØS-avtalen innebar at Norge overtok EUs regelverk for kvalitetskontroll av fisk og fiskevarer. Norsk fiskeindustri har måttet investere over tre milliarder kroner for å tilfredsstille det nye regelverket. Mange av hygienekravene er sterkt omstridte. Det gjelder blant annet kravet om å erstatte treverk med metall eller plast i foredlingsanlegg og på båter.

Norsk fiskerinæring klarer seg i dag uten offentlig støtte. Det gjør ikke fiskerinæringa i EU.

Eksporten av fisk til EU

EØS-avtalen gir bedre vilkår enn handelsavtalen av 1973 ved eksport av fisk til EU. Noen fiskeslag har tollfri adgang

til EU-markedet (torsk, hyse, sei, kveite og blåkveite). For andre fiskeslag er tollen den samme som under handelsavtalen (laks, makrell, sild, reker, kamskjell og sjøkreps). For de fleste andre produkter ble tollen redusert til om lag 30 prosent av opprinnelig toll.

Den samlede tollbelastningen er likevel ikke stor, mellom 2 og 3 prosent av den totale fiskeeksporten til EU.

EØS-avtalen tillater EU å sette inn antidumping-tiltak mot norsk fiskeeksport. (Se avsnittet om lakseeksporten.)

Mindre styring over oppdretten

Oppdrettsloven ga adgang til å prioritere lokale eiere når nye konsesjoner skulle deles ut. ESA innvendte i oktober 2000 at slike hensyn er i strid med EØS-avtalens regler om fri etableringsrett. Jagland-regjeringen argumenterte med at fiskeoppdrett lå utafor EØS-avtalen og at kravet om lokalt eierskap ikke diskriminerte etter nasjonalitet. Men regjeringen bøyde seg for ESA ved å ta hensynet til lokalt

eierskap ut av den akvakulturloven som fra 2006 avløste oppdrettsloven.

Akvakulturloven bestemte at oppdrettsselskaper kunne eie inntil 15 prosent av den samlede mengden oppdrettsfisk i Norge uten noen tillatelse fra Fiskeri- og kystdepartementet. Etter tillatelse fra departementet kunne inntil 25 prosent eies av samme eier.

Det norske sjømat-selskapet Marine Harvest klagde i 2010 den norske loven inn for ESA. Marine Harvest sto den gang for 22 prosent av lakseoppdrettet i Norge.

Fiskeri- og kystdepartementet argumenterte med at de norske eierskapsbegrensningene måtte til for å sikre små selskaper en plass i oppdrettsnæringa. Men ESA godtok ikke begrensningene.

Kampen om lakseeksporten

De som drev med lakseoppdrett i Skottland og Irland hadde på 1990-tallet problem med å konkurrere med norske oppdrettere. De forsøkte å overbevise EU-kommisjonen om at norske oppdrettere drev prisdumping og krevde mottiltak mot norsk laks. EU innførte derfor fra tid til annen minsteprisregler for norsk oppdrettslaks. Det innebar at norsk laks i perioder måtte selges til en høyere pris enn irsk og skotsk laks.

En femårig avtale om minstepris ble for eksempel inngått på forsommeren 1997. Det paradoksale var at minsteprisavtalen viste seg som en fordel for norske oppdrettere. Minsteprisene ble rett og slett en garanti for god pris på den laksen de solgte. Beregninger fra Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning i Bergen kom fram til at de norske oppdretterne kan ha tjent 2,8 milliarder kroner på minsteprisavtalen i løpet av femårsperioden – målt i forhold til hva de ville ha tjent uten minsteprisavtalen.

Norge reiste til slutt tvistesak i WTO. I 2007 falt dommen: EUs antidumpingtiltak mot norsk oppdrettslaks var i strid med WTOs regelverk!

Nå var det ingen enighet i EU om at prisen på norsk laks måtte holdes høy. Norsk laks var råstoff for foredling i mange EU-land – og dermed opphav til arbeidsplasser og inntekter der. Både foredlingsbedrifter og de store fiskekjøperne ville sjølsagt ha laksen billigst mulig. I et land som Frankrike var det flere som foredla norsk laks enn det var oppdrettsarbeidere i Skottland og Irland.

Viktig næring for kysten:

Skreien er på vei inn til Vesterålen, til Myre Fiskemottak og Gunnar Klo. FOTO: THOR NIELSEN/SJØMAT NORGE

AV DAG SEIERSTAD

Medlem av rådet i Nei til EU

Gir økte importkvoter til EU

■ – Enhver økning i importkvotene er et tap for norsk landbruk og matindustri, sier Per Skorge i Norges Bondelag. – Dette er stikk i strid med marsjorden fra Stortinget som i dag har samlet seg om målet om å øke norsk matproduksjon med grunnlag i norske ressurser, sier Skorge.

I vår ble regjeringa og EU enige i artikkel 19-forhandlingene om import av basislandbruksvarer fra EU. EUs importkvote på storfekjøtt blir nå nesten tre ganger så stor som før, mens kvoten på ost er økt med 1200 tonn.

Allerede før forhandlingene mellom Norge og EU starta var forholdstallet i handelsbalansen 1 til 6 i favør av EU.

– Det er vanskelig å forstå hvorfor Norge skulle gå med på å gi bort noe som helst, all den tid disse forhandlingene skal foregå på gjensidig fordelaktig basis. EU har doble eksporten sin av landbruksvarer til Norge de siste ti årene, mens eksporten fra Norges står omtrent stille, sier Per Skorge.

Nei til EU på facebook

■ Facebook har blitt en stadig viktigere kanal for nyheter og debatt, og derfor er det viktig for Nei til EU å være synlige og aktive på Facebook. På Facebook møter vi både våre egne medlemmer, men også mange andre. Vi ønsker også at fylkes- og lokalla-

gene skal bruke mulighetene som ligger i Facebook. Samtidig som vi vil tilby våre tillitsvalgte opplæring i nye nettsider, vil vi også gi ei innføring i bruk av også denne plattformen.

www.facebook.com/NeiEU/

EØS-framgang i The Independent

■ Den britiske avisa The Independent omtalte framgangen for dei norske nei til EU- og EØS-partia i stortingsvalet. «Valet i Noreg: EØS-avtalen under press etter at EU-skeptiske parti venta å gjere framgang», skreiv avisa. «Noreg sitt tette forhold til EU kan kome under press i dei komande månadane ettersom dei EU-skeptiske parti ser ut til å gjere framgang over heile fjøla i valet».

Bli med i vervearbeidet!

■ – Nei til EU hadde 22 517 betalende medlemmer per 1. januar 2017, opplyser organisasjonsrådgiver Karl-Sverre Holdal.

– Målsetningen for vervearbeidet er å opprettholde medlemstallet. Dette er avgjørende for å opprettholde den aktiviteten som Nei til EU har. Vi oppfordrer alle fylkeslag til aktivt å gjenverve og nyverve utover høsten, sier Holdal.

– Medlemmene våre er en svært viktig ressurs for oss – og det må legges stor innsats på de for at de fornyer medlemskapet sitt i 2017.

– Vi trenger et betydelig antall nyvervinger i løpet av 2017 for å holde medlemstallet oppe. Ettersom vi står så sterkt på meningsmålingene, kommer ikke nye medlemmer strømmende til oss av seg selv.

STRID OM FORHANDLINGSSTRATEGI I STORBRITANNIA:

Theresa May vurderer Canada

Den britiske statsministeren vurderer ein Canada-inspirert handelsavtale med EU. Labour-partiet vil ha ein **EØS-liknande avtale** med EU, koste kva det koste vil.

Den canadiske frihandelsavtalen med EU (CETA) kan fungere som basis for ein rask overgang til ein post-brexite-avtale mellom Canada og Storbritannia. Det var budskapet frå den britiske statsministeren Theresa May og den canadiske statsministeren Justin Trudeau, under det britiske statsbesøket til Canada i september.

– Vi meiner det er fornuftig å ta utgangspunkt i handelsavtalane som Storbritannia, som EU-medlem, er ein del av med Canada. Vi kan ta utgangspunktet i dei avtalane for ein bilateral avtale mellom Storbritannia og Canada, sa Theresa May ifølgje CBC 18. september.

CETA-avtalen kan også tene som modell for ein britisk avtale med EU. Ei slik løysing ville omfatte meir enn WTO-regelverket, men vere mindre inngripande enn EØS-avtalen.

Labour vil ha «EØS»

Labour-leiar Jeremy Corbyn kravde derimot at ein brexite-avtale med EU skal gje Storbritannia full adgang til EUs indre marknad.

– Vi vil ha ein avtale som gjev oss høve til å handle innanfor den indre marknaden, sa Corbyn ifølgje Politico. eu 11. september.

– Om det er ein formell medlemskap [...] eller om det er ein handelsavtale, er ope for diskusjon, sa han.

I ein tale til fagrørsla gjekk Corbyn enda lenger:

– Labour vil arbeide for ein «sysselsetjing først»-brexite som garanterer fullt tilgjenge til EUs indre marknad, som del av ein ny handelsavtale og relasjon til EU, er han sitert i Politico.eu 12. september.

Sterke reaksjonar frå Labour Leave

Den tredelen av Labour-veljarane som røysta leave i 2016 reagerer på at Labour-leiaren no krever ei løysing som mest av alt liknar EØS-avtalen.

John Mills er leiar i Labour Leave,

og meiner Corbyn er udemokratisk.

– Jeremy Corbyn har argumentert med at den beste løysinga etter brexite er ei norsk løysing: Full tilgang til den indre marknaden i byte mot å akseptere unionen sine reglar. Men å bli i den indre marknaden kjem med ein høg pris, både bokstavleg og figurativt, skriv Mills i ein kommentar på Politico. eu 15. september.

– Tilgang til den indre marknaden gjev oss høve til å handle tollfritt med alle EU-medlemslanda, men den tilgangen kjem ikkje billeg.

– Det beste er å gå ut av den indre marknaden, men inngå ein frihandelsavtale med EU. Det ville gje oss tollfri tilgjenge til marknaden, utan ulempe med å vere i den indre marknaden. Spørsmålet er om det er mogleg. Vil EU akseptere eit slikt tilbod?

Mills minner om at Storbritannia er

Diskuterer frihandelsavtale.

Den canadiske og den britiske statsministeren, Justin Trudeau og Theresa May, såg moglegheiter for ein avtale mellom Canada og Storbritannia. FOTO: NUMBER 10

ein av dei største eksportmarknadane for EU-landa, og at det er i Brussel si interesse å inngå ein avtale.

– Men sidan EU også er opptekne av at ein avtale ikkje skal framstå som for gunstig for britane, må vi vere budde på å forlate forhandlingane utan ein avtale, skriv han.

Utan ein avtale vil britane falle tilbake på vilkåra i WTO-avtalane, som pålegg ein toll på i snitt tre prosent.

– Vi vil framleis kunne selje til EU-marknaden på same måten som Kina gjer. Og ein hard brexite vil kunne gje oss lågare valutakurs, som ville gjere britisk eksport meir konkurransedyktig.

Redsle for å ikkje få avtale

Mills meiner motstanden mot å falle tilbake på ei WTO-løysing hovudsakleg ligg i parlamentet.

ada-modell for EU-avtale

– Sidan parlamentsvalet i juni er det mindre truleg at parlamentsmedlemene vil akseptere å handle på WTO-vilkåra. Dette undergrev på ein fundamental måte den britiske forhandlingsposisjonen i Brussel. Dess meir bestemte parlamentet er på å bli i den indre marknaden, dess dårlegare vil vilkåra som EU byr Storbritannia verte, skriv han.

Går betre i forhandlingane

Starten på forhandlingane med EU vart omtala som ein fiasko for britane.

– I fleire månader har Storbritannia vore på bakfoten i forhandlingane, skriv Hugh Bennet på Brexitcentral.com 31. august.

Men etter den tredje runda med forhandlingar, ser det ut som at forhandlingane er inne i eit betre spor for Storbritannia. Eit anna lyspunkt for

britane er at synspunkta deira ser ut til å få eit visst gehør.

– Rundt i Europa, og også i Storbritannia, tek næringsliv og politikarar til å følgje nøyare med på kva den britiske regjeringa ser for seg. Presidenten i den franske regionen Hauts-de-France, til dømes, gjekk ut og rosa det britiske framlegget om straumlineforma toll-arrangement. Ei slik ordning vil ha spesiell effekt for regionen han styrer, som omfattar hamna Calais, skriv han.

Militærsamarbeid som kort

Den britiske regjeringa brukar den spesielle posisjonen Storbritannia har som den sterkaste militærmakta i EU, til å prøve å få til ein betre avtale. Utanriksminister Boris Johnson tilbyr å avklare utanrikspolitiske posisjonar med EU og britiske bidrag til felles militære operasjonar, også etter at britane

forlet EU.

– Dei seinaste åra har EU bidrege til å oppnå avgjerande utanrikspolitiske mål. Vi ønskjer at EU si rolle held fram etter vi forlet unionen. Det er difor vi tilbyr partnerskap mellom Storbritannia og EU om utanriks- og forsvarspolitikken etter vi går ut, seier Johnson til The Guardian 12. september.

I EU vert tilbodet sett på som ein freistnad på å bruke militær styrke som ei vektstang inn mot dei fastlåste brexit-forhandlingane. EU-parlamentet sin brexit-koordinator Guy Verhofstadt avviser at det vil verte hestehandel om tryggingspolitikken.

Men spørsmålet er likevel om EU har råd til å avslå eit tilbod om å få nytte av britane sitt omfattande militærapparat og etterretnings- og tryggingsteneste.

**AV SINDRE
HUMBERSET**

sindre.humberset@
neitileu.no

Les EU-guiden. Kaspar Tjeld og Kristiane Mauno Krystad frå Ungdom mot EU les den nye utgåva av Nei til EU-heftet EU-guiden.

FOTO: EIVIND FORMOE

NY UTGÅVE AV EU-GUIDEN:

Kjempesuksess med EU-guiden i skulen

No kjem femte utgåve av EU-guiden. Dei førre utgåvene har vorte distribuert i **tusenvis av eksemplar** til skular over heile landet.

Nei til EUs skriftserie VETT nr 3-2017 er ein ny versjon av informasjonsheftet EU-guiden.

– Heftet dekkjer fem avgjerande tema: folkestyre, solidaritet, velferd og handel, miljø og ressursar samt handlefridom, seier Morten Harper, redaktør av heftet.

– Det gjev også ei oversiktleg framstilling av korleis EU vert styrt

Vett 3 2017:

- EU-guiden: Verden er større enn EU. Heftet er 52 sider i hendig format. Utsalgsprisen er 60 kr.
- Bestill heftet på neitileu.no

AV SINDRE HUMBERSET

sindre.humberset@neitileu.no

Verda er større enn EU

EU-guiden, som har fått tittelen «Verden er større enn EU» er spesielt tilpassa bruk i skulane. Nei til EU nyttar tenesta Subject Aid, der skulane kostnadsfritt kan bestille tilleggslitteratur til undervisinga.

«Her finner du høyaktuelt stoff innen områder som samfunnskunnskap, naturfag, klima, EU, menneskerettigheter, yrkesvalg og mye mer», som Subject Aid skriv på nettsidene sine.

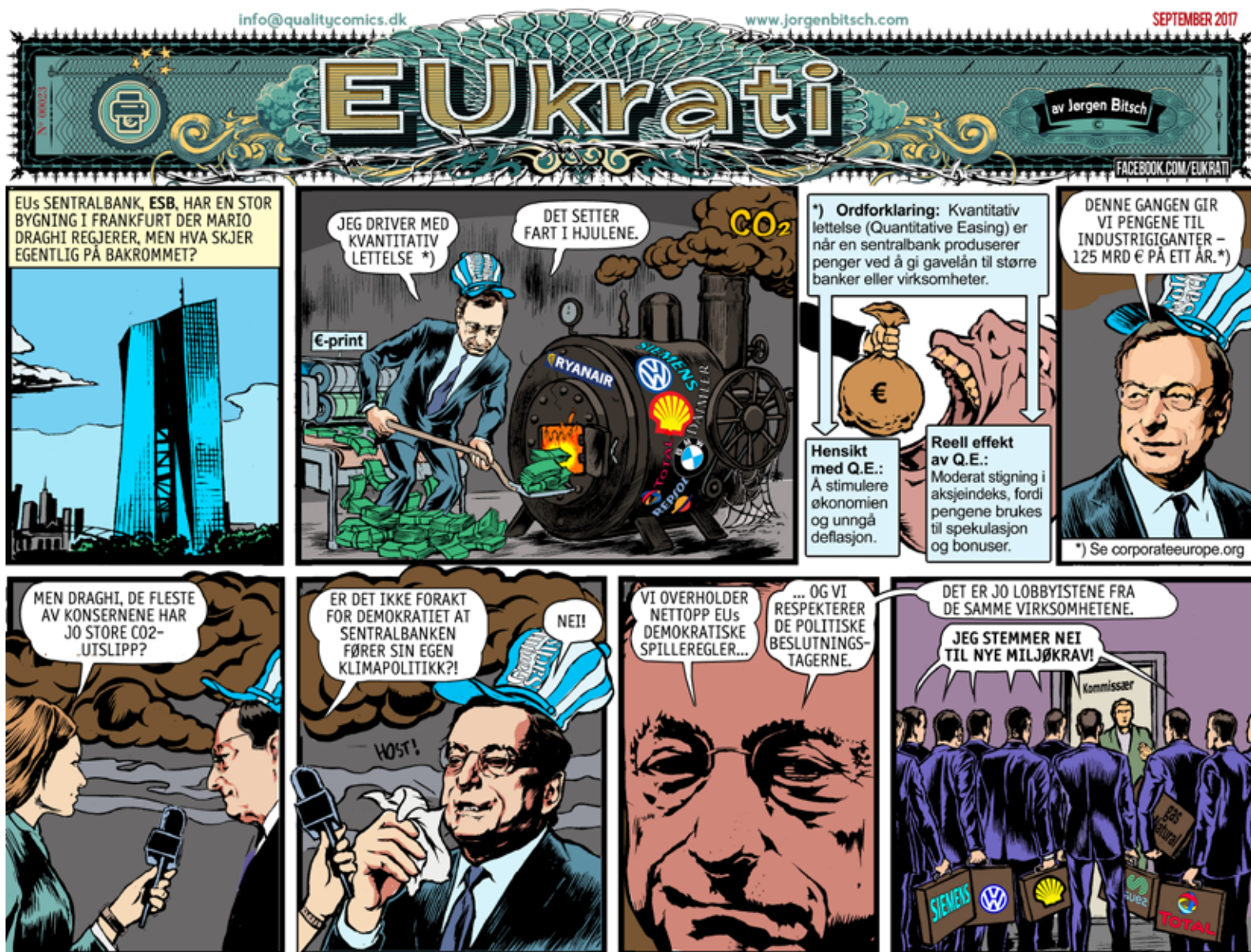
Subject Aid distribuerer materialet vårt som klassesett til skular som tingar det. Tenesta er i seg sjølv er gratis, men vi betalar materialet og porto. EU-guiden er noko av det mest populære materialet Subject Aid tilbyr, og sidan januar 2014 har vi fått ut 9605

EU-guiden-hefter til elevar over heile landet.

Femte utgåve

Den nye utgåva av heftet held seg til suksessoppskrifta, men er oppdatert i tekst og utforming slik at den framleis er toppaktuell. Det nye opplaget er trykt i 10 000 eksemplar, der 3000 går til Vett-abonnentane i dette nummeret av Standpunkt og resten vert tilbode organisasjonen og til skulane.

Dersom etterspørselen held seg oppe vil vel femte utgåve halde eit par år før det er tomt, og ei sjettede utgåve må trykkast.

EUS JERNBANEPAKKE:

– Vi ser allerede virkning av jernbanereformen

Resultatet av stortingsvalget vil gjøre det vanskeligere å stoppe EUs jernbanepakke.

Veto er eneste mulighet for å kunne reversere regjeringens jernbanereform. Line Steinseth er leder for Lokomotivpersonalets Forening Oslo.

– Vi ser allerede en virkning av jernbanereformen. NSB eier ikke lenger

togene, ei heller billettsystemet. Det blir lenger vei for å få ting gjort. Det er ikke de reisende på Sørlandsbanen som kan bestemme hvilket selskap de skal reise med. Det er det Solvik-Olsen som gjør.

– Sier vi ikke nei til EØS-direktivet, hjelper det ikke at vi får en ny regjering, i forhold til anbud, sier Steinseth

Se video av intervjuet

Dette intervjuet og andre videoer kan du se på Nei til EUs Facebookside: www.facebook.com/Nei til EU/

AV EIVIND FORMOE

eivind.formoe@neitil.eu.no

i intervjuet som ble gjort rett før stortingsvalget.

Må stoppe jernbanepakken

Anita Lie er tillitsvalgt i Norsk Jernbaneforbund:

– Stortinget må si nei til jernbanepakke 4. Vi merker allerede i dag et økt press på jernbaneansattes pensjon, lønn og arbeidsvilkår. Sammen med jernbanepakke 4 kommer det også nye sikkerhetsbestemmelser som vil ødelegge den historisk innarbeidede sikkerhetskulturen som vi har i norsk jernbane i dag.

Olaf Gjedrem, nestleder i Nei til EU, slutter seg til de to jernbanetillitsvalgte.

– Nei til EU vil at Norge ikke skal innføre EUs jernbanepakke. Norge bør selv bestemme kvaliteten på det tilbudet som skal gis innbyggerne, og ikke overlate dette til Brussel. Sikkerheten, kvaliteten og tilgjengeligheten er for viktig til at Brussel skal bestemme over Norge.

EUS USOSIALE VEIPAKKE:

Fritt fram for kabotasje med nye EU-regler

EUs nye mobilitetspakke (veipakke) legger opp til et ubegrenset antall **kabotasjeoppdrag** over fem dager, det vil si ei normal arbeidsuke.

Etter yrkestransportloven er kabotasje i utgangspunktet forbudt i Norge. Men i praksis foregår det i stort omfang, både i lovlig og ulovlig form.

En utenlandsk transportør kan bare frakte gods eller personer mellom to steder i Norge dersom det er spesielle grunner for det. Men transportører fra EØS-området har likevel adgang til å utføre midlertidig kabotasje i Norge.

Ubegrenset antall oppdrag

Kabotasjekjøringa i EU/EØS er blitt synonymt med sosial dumping, kriminalitet og trafikkulykker. Østeuropeiske sjåfører kjører på luselønn og overnatter i dagevis på rasteplasser mens de venter på nye oppdrag før de må vende snuta på vogntoget hjemover.

Dagens regler gir EØS-transportører adgang til å kjøre inntil tre innenlandske oppdrag i løpet av sju dager. Siden 2015 har det også vært fullt lovlig å kjøre inn i Norge med en tom pall for å ta kabotasjeoppdrag, såfremt det skjer når man har losset gods i et annet EU-land (for eksempel Sverige) og i løpet av de sju dagene hvor kabotasjekjøring i dette landet er tillatt.

De nye EU-reglene legger opp til et ubegrenset antall kabotasjeoppdrag innenfor fem dager. Kommisjonen ønsker også å utsette forordningen (vedtatt i 2014) om innfasing av «smarte» digitale fartsskrivere – som blant

annet automatisk registrerer hvilket land kjøretøyet befinner seg i. Dermed blir sjåføren fremdeles sittende med ansvaret for sannferdig registrering.

Lite sosiale hviletidsbestemmelser

EU-kommisjonen foreslår nye kjøre- og hviletidsbestemmelser som angivelig skal verne sjåførene og bedre sikkerheten. Den europeiske transportarbeiderføderasjonen (ETF) lar seg ikke imponere, og det med god grunn: Forslaget innebærer at sjåførene bare får to dagers hvile i løpet av 16 dager.

Gjennomsnittsberegninga av kjøreperioden økes i det nye forslaget fra to til fire uker. Dagens bestemmelser gir adgang til maksimalt 56 timers kjøring i uke én og høyst 34 timer i uke to, dvs. 90 timer i løpet av to uker. Norsk Transportarbeiderforbund spør i sitt høringsbrev om hvordan Samferdselsdepartementet mener dette skal beregnes hvis forslaget til endring av forordningen om kjøre- og hviletid innføres som norsk forskrift.

I løpet av en måned skal sjåførene ha to hvileperioder på 24 timer og to hvileperioder som varer i 45 timer. Det høres ikke så galt ut. Men ETF mener at forslaget fra Kommisjonen bunner i at EU-domstolen snart forventes å vedta forbud mot at de lange hvileperiodene tilbringes i førerhytta.

Arbeidsgiverne får som eneste pålegg at de må organisere kjøreoppdra-

gene slik at sjåførene må returnere til hjemlandet for å få sine obligatoriske hviletimer. «Nå vet jeg at når jeg sender mine sjåfører ut på lange internasjonale turer, så kan de vende tilbake til basen etter maksimalt tre uker for å slappe av sammen med sine familier», som det heter i egenreklamen fra EU-kommisjonen. Ved at sjåførene vender hjem, slipper arbeidsgiveren å betale for losji som brått gjør den billige arbeidskrafta kostbar. En annen mulighet er å samle opp hviletida sist i måneden, dermed kan sjåførene kjøre intensivt de første tre ukene.

To fronter i EU/EØS

EU-kommisjonen har anlagt sak mot Danmark fordi Danmark har lagt begrensninger på antall losse- og lastesteder som kan regnes inn i antall kabotasjeoppdrag. EU nekter å definere hvor mange lossinger og lastinger en tur kan bestå av, og mener at danskene ikke har noe med å definere hva kabotasjen består i.

Sammen med åtte EU-land har Norge drevet aktiv lobbyvirksomhet for å bremse de verste utslagene av uhemmet fri konkurranse på europeiske veier. Denne veialliansen sier blant annet at de motsetter seg ytterligere markedsåpning, særlig når det gjelder kabotasje på vei, «så lenge like vilkår med tilfredsstillende sosiale forhold i langtransportbransjen og prinsippet

AV JAN STEINHOLT

jan@neitleu.no

Trafikfarlig transport:

Tungbilkontroll på Svinesund. Samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen inspiserer vogn-tog sammen med ansatte i Statens vegvesen.

FOTO: SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

om 'lik lønn for likt arbeid på samme sted' ikke er sikra.

På motsatt side holder en blokk av østeuropeiske land foten på gassen, med Polen i førersetet. Polen vil ikke ha regler som begrenser det de oppfatter som «konkurransefortrinn».

Tross mange ord om sosial rettferdighet er det lite i veipakka fra EU som tilsier noen bedring av lønns- og arbeidsforholdene til langtransportsjåførene. Det er bare to år siden EU-kommisjonen hevdet at Tysklands pålegg om at utenlandske langtransportsjåfører skulle ha tysk minstelønn, var i strid med EU-retten og kunne hindre den frie flyten av varer og tjenester.

Norge kan sette foten ned

Norge kan ensidig sette foten ned for de nye kabotasje-reglene. EØS-avtalens § 112 gir hjemmel for ensidige tiltak «dersom alvorlige økonomiske, samfunnsmessige eller miljømessige vanskeligheter som kan vedvare, er i ferd med å oppstå i en sektor eller innen et distrikt».

Et stort flertall av kandidatene som står på valg til det nye Stortinget sier at de vil bruke reservasjonsretten i EØS mer aktivt. Her har de en passende anledning.

BESTILL JUBILEUMSBOKA!

Dag Seierstad: **Folket sa nei** *Norsk EU-motstand frå 1961 til i dag*

«50 års vellykket EU-motstand pakket sammen til et praktverk. En politisk minnebok for folk som er interessert i politikk og historie.»

Stein Aabø i Dagbladet 25. november 2014

«Med Folket sa nei har Seierstad vært med på å mure en del av framtidens historiske fundament og det kommer vel med.»

Bjarte Botnen i Vårt Land 29. desember 2014

«Boka gir et bredt og innsiktsfullt bilde på hva som gjorde det mulig å tilføre en samfunnselite et nederlag også i 1994.»

Leder i Gudbrandsdølen Dagingen 28. november 2014

Send e-post til bestilling@neitileu.no

Ny, enda lavere
pris! Kun **149,-**
(pluss porto)

Med makta – mot EU

For mange nei-folk har EU-motstand vært det samme som «**kamp mot makta**». Stortingspolitikerne har gjerne vært «på den andre sida», i tiår etter tiår med solid ja-flertall i nasjonalforsamlingen. Men fra 2017 ser også dette annerledes ut. Nå er de fleste mot EU også i Stortinget. Til og med i Arbeiderpartiets gruppe.

Undertegnede har vært aktiv i AUF og Arbeiderpartiet siden jeg meldte meg inn i på et torgmøte i valgkampen 1987 der Einar Førde talte til folkemassene. Den første jeg møtte var en entusiastisk, lang, hengslete fyr som var leder i Trondheim AUF. Han sørget for det formelle og ønsket meg velkommen til arbeiderbevegelsen. Navnet var Trond Giske. Da han kom inn på Stortinget etter noen år som AUF-leder, tilhørte han et mindretall i Stortingsgruppa som var motstandere av norsk EU-medlemskap. Giske mener det samme i dag som den gangen. Men nå er han blitt i flertall i egen stortingsgruppe. Etter valget er det faktisk flere nei- enn ja-folk i Arbeiderpartiets gruppe. Mer om det om litt.

AP: 35 % nei

En ting som har vært «normalsituasjonen» slik jeg har opplevd den, har vært at rundt 35 % av Arbeiderpartiets velgere har vært mot EU og har stemt nei til EEC og EU i 1972 og 1994. Det var målsetningen for nei-sida i Ap å få én av tre Ap-velgere til å stemme nei i 1994, og også internt i partiet har én av tre vært en «tommelfingerregel».

AV JO STEIN MOEN

standpunkt@
neitileu.no

Nå ser det litt annerledes ut. Nå er det nei-flertall både her og der.

Det er flust med meningsmålinger om EU. 20. juni i fjor var det en måling som jeg velger å gjøre et poeng ut av. Mellom 7. og 13. juni 2016 ble 1000 personer spurt om de er for eller mot et norsk EU-medlemskap. Undersøkelsen er utført av Sentio, på oppdrag fra Klassekampen og Nationen. 70,9 % sa «nei», 19,6 % sa «ja», og 9,5 % svarte «vet ikke». I den anledning uttalte Per Edgar Kokkvold at «denne målingen sier jo alt om at Norge trives veldig godt utenfor EU», og la til at «I Norge er EU-motstanden et rødgrønt prosjekt». Til tross for dette ville 61 % av Høyres velgere stemt nei om det var folkeavstemning om EU. Og et enda større flertall av Ap-velgerne svarte at de ville stemt nei til EU.

Ved årsskiftet 2015/16 viste en EU-måling fra Sentio at kun 18 % av Arbeiderpartiets velgere ønsket Norge inn i EU. Det tilsvarer etter alt å dømme at fire av fem Ap-velgere var motstandere av EU-medlemskap. Tallene er omlag de samme i dag. Slik Arbeiderparti-veteran Kokkvold ser det, er situasjonen at «I Norge er det mer den progressive kjærligheten til nasjonen,

Sentio må nå tilbake til 2005 for å finne ja-flertall på sine meningsmålinger om EU.

JO STEIN MOEN

Standpunkt 5–2017

ikke nasjonalisme og fremmedfrykt, men demokrati og folkestyre, som preger nei-siden».

Et annet interessant trekk ved nevnte måling er at det var de som var under 30 år som var mest mot norsk EU-medlemskap. I denne aldersgruppa sa hele 75,5 % nei. Sentio må nå tilbake til 2005 for å finne ja-flertall på sine meningsmålinger om EU. Tidligere har det vært en trøst for ja-folket at det er ja-flertall i Stortinget. Men ikke nå lenger, nå er også et flertall av folkets valgte representanter motstandere av EU.

Fylke	Ap- rep.	Antall nei	Nei til EU (navn)	Ja til EU (navn)	Ikke svart
Akershus	5	3	Sverre Myrli, Åsmund Grøver Aukrust, Tuva Moflagw		2
Aust-Agder	1	1	Tellef Inge Mørland		
Buskerud	3	1	Lise Christoffersen		2
Finnmark	2	2	Runar Sjøstad, Ingalill Olsen		
Hedmark	2	0		Anette Trettebergstuen	1
Hordaland	4	2	Magne Rommetveit, Ruth Grung	Egil Knudsen	1
Møre og Romsdal	2	2	Else-May Botten, Fredric Holen Bjørdal		
Nordland	2	0		Eirik Sivertsen, Åsunn Lyngedal	
Nord-Trøndelag	2	0			2
Oppland	2	0			2
Oslo	5	1	Marianne Marthinsen	Espen Barth Eide	3
Rogaland	4	2	Torstein Tvedt Solberg, Øystein L. Hansen		2
Sogn og Fjordane	1	0			1
Sør-Trøndelag	4	4	Trond Giske, Eva K. Hansen, Jorodd Asphjell, Kirsti Leirtro		
Telemark	2	2	Terje Lien Aasland, Lene Vågslid		
Troms	2	2	Cecilie Myrseth, Martin Henriksen		
Vest-Agder	1	0			1
Vestfold	2	0			2
Østfold	3	1	Elise Bjørnebekk-Waagen		2
SUM	49	23	23 nei	5 ja	21

Tallenes tale

5. august i år, noen uker før valget, skrev ABC Nyheters alltid oppdaterede journalist Thomas Vermes at 43,2 % av representantene på Stortinget etter høstens valg ville være mot norsk EU-medlemskap og kun 22,5 % for. «Resten av våre vordende stortingspolitikere vet ikke, eller ønsker ikke å svare på en undersøkelse om aktuelle EU- og EØS-spørsmål, som organisasjonen Nei til EU har gjennomført blant 417 aktuelle stortingskandidater», skrev han.

Kilden var Nei til EU, som gjennom sin kandidatundersøkelse har unik dokumentasjon på hva de fleste stortingsrepresentantene mener om norsk EU-medlemskap. Man kan se selv på neitileu.no.

Jeg har ikke rede på det endelige tallet for hele Stortinget, men trolig er det ikke langt unna det Vermes skrev. 259 av de spurte kandidatene (62 %) sier nei til EU. Bare 70 (17 %) oppgir at de ønsker EU-medlemskap, men i denne lista var flere hundre kandidater som ikke kom inn på Stortinget. At det er nei-flertall i den valgte nasjonalforsamlingen for perioden 2017–2021 synes imidlertid hevet over tvil.

Flertall EU-motstandere. Høytidlig åpning av Stortinget i oktober 2015. Når Stortinget åpner i oktober 2017, vil Arbeiderpartiet bli representert av et flertall EU-motstandere. Dette er en historisk endring. FOTO: MORTEN BRAKESTAD/STORTINGET

Når det gjelder Arbeiderpartiet har partiet 49 representanter i perioden 2017–2021. Det er seks færre enn i forrige periode. Ved å krysse navn fra Nei til EU-undersøkelsen med fasit etter at alle representantene er fordelt på fylkene, finner man følgende nokså interessante bilde: (se tabell)

Dette er altså «fasit» på hva Arbeiderpartiets nye stortingsbenk mener om EU. Eller ... ikke helt. Vi vet positivt at flere av de som har latt være å svare på spørsmålet er erklærte EU-motstandere som stemte nei i 1994 og etter all sannsynlighet er på samme linje i dag. Og blant de som ikke har svart er folk som Svein Roald Hansen, tidligere leder i Europabevegelsen og Arbeiderpartiets leder, Jonas Gahr Støre, som begge må antas å være engasjerte EU-tilhengere. Det er likevel en interessant utgangspunkt for kommende fireårsperiode at hele 23 av 49 svarer NEI på spørsmålet «Mener du at Norge skal bli medlem av EU?». Dersom bare 2 av de 21 som valgte å ikke svare også er mot EU-medlemskap, betyr det et flertall mot EU i Arbeiderpartiets stortingsgruppe. Det er trolig historisk. Et interessant poeng er forøvrig at det «sterkeste» ja-fylket framstår

som Nordland, der 100 % av Aps stortingsbenk (to stykker) svarer ja til spørsmålet. De sterkeste nei-fylkene er Sør-Trøndelag, Møre og Romsdal, Telemark og Troms, der samtlige representanter svarer nei til EU.

Det er også verdt å merke seg hva ny LO-leder Hans Christian Gabrielsen, som har bakgrunn fra industrien, sier i VG 21. april: «Han sier han mener norsk EU-medlemskap er en ikke-sak i Norge i dag og at han stemte ja i 1994. – Det var ut fra en helt annen situasjon, både hvordan EU var den gangen og de utfordringene som jeg opplevde at industrien og der jeg jobbet da hadde. Jeg var opptatt av at norske bedrifter skulle ha forutsigbarhet og tilgang til de viktigste markedene våre. I dag iverretar EØS-avtalen disse hensynene». På spørsmål fra VG om «Ville du stemt nei i dag?» svarer LO-lederen enkelt og greit: «Ja.»

Dette betyr altså: Der man på nei-sida ofte har snakket litt nedsettende om at «eliten er for EU», er situasjonen i årene som kommer at såvel flertallet i Stortinget, flertallet i Arbeiderpartiets stortingsgruppe og LO-lederen er motstandere av norsk EU-medlemskap. Interessant.

Kalender

Les mer om aktivitetene her: neitileu.no/aktuelt/aktiviteter

September

28.9. Midtløkken: Vestfold Nei til EU arrangerer åpent møte på Midtløkken. *Etter stortingsvalget: Hva nå med EU og EØS?* Innledninger ved Heming Olausen, fylkesstyremedlem i Vestfold Nei til EU; Kathrine Kleveland, fylkesleder i Vestfold SP; Lars Egeland, Vestfold SV; og leder ved Agri Analyse, Christian Anton Smedshaug.

Oktober

7.10. Råde: Fylkesrådsmøte og åpent møte i Østfold Nei til EU. Fylkesrådsmøte og åpent møte avholdes i Misjonssalen, Råde. Arne Byrkjeflot deltar på det åpne møtet og innleder om Acer, overføringskabler for strøm fra Norge til Europa og konsekvenser for norske strømkunder.

12.10. Oslo: Oslo NtEU har åpent møte på Litteraturhuset med tema «EØS – hva nå? Stortingsvalget, Brexit og faglig motstand».

November

4.-5.11. Oslo: Nei til EUs kvinnekongress 2017 «Kvinner og EØS – Krise i Europa. Får kvinner det verre nå?» Hovedtemaer blir: «Sosial dumping i kvinneyrker» og «Gjeldskrisen har blitt en sosial krise – konsekvenser for kvinner». Noen av innleiderne: Helene Bank, For velferdsstaten, Mimmi Kvisvik, FO, Ellen Engelstad fra Solidaritet med Hellas-aksjonen, Cristina S. Montilla fra Podemos, Spania, Pyper Ludlow fra People Before Profit Alliance Ireland og Ditte Staun fra den danske Folkebevægelsen mod EU.

17.11. Oslo: Seminar om EØS og mattrygghet. Arrangør: Nei til EUs landbrukspolitiske utvalg.

18.11. Oslo: Rådsmøte i Nei til EU.

Les Standpunkt før alle andre!

■ No kan du spare miljøet medan du les Standpunkt. Nei til EU vil no tilby Standpunkt, Vett og andre publikasjoner som elektroniske abonnement.

■ I staden for å få Standpunkt og Vett pakka i plast i postkassa, kan du no få avisa tilsendt til e-postadressa di, slik at du kan lese den på lesebrettet eller datamaskina di.

Standpunkt som e-avis

■ Her kan du teste e-avisa: <http://www.neitileu.no/kunnskapsbank/publikasjoner/standpunkt> http://issuu.com/nei_til_eu

■ Vil du registrere deg som e-avisabonnent? Send ei melding til: medlem@neitileu.no

Nei til EUs kvinnekongress
Kvinner og EØS
Sosial dumping i kvinneyrker
Krise i Europa. Hva er våre svar?

NEI TIL EUS KVINNEKONGRESS 2017:

Kvinner og sosial dumping i Norge og EU

Kvinnekongressen til Nei til EU går av stabelen første helga i november.

Den finner sted etter et valg som riktignok gir flere EU- og EØS-motstandere på Stortinget, men med en regjeringskonstellasjon som ikke akkurat utmerker seg når det gjelder å utjevne økende sosiale forskjeller.

– Skattelette gir ikke nye jobber – det har økonomer visst i all tid, likevel handler regjeringen og EU stikk i strid med denne erkjennelsen, sier leder av kvinnepolitisk utvalg i Nei til EU, Margarete Eide Hillestad.

Hun mener deling av kunnskap er avgjørende for å se sammenhengene og for at kvinner skal kunne kjempe for bedre kår.

Meld deg på

■ Konferanseavgiften er 200 kroner. Du finner påmeldingsskjema på neitileu.no og på eget facebook-arrangement. Du kan også sende en e-post til meh@sp.no

AV JAN STEINHOLTjan@neitileu.no

Sosial dumping brer om seg i rekordfart, både i EU og i EØS-Norge. Dette er selvsagt ingen naturlov, men en følge av at norske og utenlandske konserner får stadig større armslag gjennom lovverk og avtaler som overstyrer demokratiske prosesser.

A- og B-lag i arbeidslivet

Alt tyder på at ei ny Solberg-regjering vil videreføre en politikk for enda flere midlertidige og deltidsstillinger istedenfor fast heltid og nedsatt arbeidstid. Det er samme oppskrift som følges i EU.

– Vi advarte mot at EU ville gi oss et arbeidsliv med et A-lag og et B-lag. Er vi der alt, undrer Hillestad.

EØS og en mulig TiSA-avtale legitimerer sosial dumping gjennom at de fratrar oss politiske og demokratiske muligheter til å begrense kapitalens frie flyt og etableringsrett. Reglene i en TiSA-avtale vil i enda større grad

5.

6.

1. Margaret Eide Hillestad, leder av kvinnepolitisk utvalg i Nei til EU.
2. Ellen Engelstad fra Solidaritet med Hellas-aksjonen. FOTO: MANIFEST ANALYSE
3. Sara Bell fra Fagforbundet i Bergen. FOTO: EIVIND FORMOE
4. Mimmi Kvisvik, leder i FO. FOTO: EIVIND FORMOE
5. Ditte Staun fra den danske Folkebevægelsen mod EU. FOTO: LAVE K. BROCH
6. Sanger Tove Bøygard opptre på konferansen. FOTO: SINDRE HUMBERSET
7. Helene Bank fra For velferdsstaten.

7.

enn EØS berøre offentlig sektor, som sysselsetter flest kvinner.

– Sosial dumping rammer de svakes-
te av oss først, minner Hillestad om.

– Kvinner roper ikke høyt og lager
ikke nok støy over hva som skjer spesi-
elt i renholdsbransjen og i omsorgsyr-
kene.

Kvinnekonferansen vil bryte stillhe-
ten. Mimmi Kvisvik, leder i FO; Ebba
Boye, fra Manifest Analyse; Sara Bell
fra Fagforbundet og Helene Bank fra
For velferdsstaten setter søkelys på at
omsorgen alle hevder de verdsetter,
ikke blir verdsatt. Kan det være sånn at
ikke bare folk med lav utdanning, men
også kvinner i høyskoleyrker blir utsatt
for sosial dumping, spør de.

Europeisk solidaritet

Solidaritet står også i fokus på kvin-
nekonferansen, med flere spennende
utenlandske innledere på menyen. For
å få kunnskap og for å yte solidaritet må
vi hente informasjon og høre fra folk
som er berørt av krisa, sier Hillestad.

Cristina S. Montilla fra spanske
Podemos og **Pyper Ludlow** fra *People
Before Profit Alliance* i Irland vil skildre
situasjonen i to land som ble rammet
særlig hardt av den såkalte finanskri-
sen. Det blir spennende å høre hvordan
de vurderer situasjonen nå, og hvordan
den arter seg for kvinnene spesielt.

Ellen Engelstad fra «Solidaritet

med Hellas-aksjonen» redegjør for
solidaritetsarbeidet med det greske
folket, og hvorfor det fremdeles er nød-
vendig i et land som kreditorene fra EU
og IMF har tatt strupetak på. I Hellas
som i mange andre land er det kvinner
i enda høyere grad enn menn som blir
tvunget til å betale regninga i form av
oppsigelser, påtvunget deltid, midler-
tidighet, pensjonskutt og fordyring av
barnepass, helse- og omsorgstjenester.

Fra vårt naboland Danmark kom-
mer **Ditte Staun** fra Folkebevægelsen
mod EU. Danmark og Norge har mange
av de samme velferdsordningene og ut-
strakt grad av likestilling i arbeidslivet,
men i Danmark kjører EU-prosessene
for kutt i offentlige tjenester enda et
hakk fortere enn her hos oss. Hva kan
vi lære av danske erfaringer, og hva må
vi være forberedt på kan bli auto-im-
portert gjennom EØS-avtalen?

Om dette ikke skulle være mange
nok gode grunner for å melde seg på
til kvinnekonferansen, kan vi ta med
bokbadet med **Bodil Erichsen**, forfat-
ter av «Norske kvinners liv og kamp
1850–2000». Og enda har vi ikke nevnt
at sanger og gitarist **Tove Bøygard** vil
opptre!

Med andre ord er det ikke noe å
vente med eller lure på. Du finner på-
meldingsskjema på vår nettside og som
eget facebook-arrangement. Du kan
også sende en e-post til meh@sp.no

vipp

– Slik kan du støtte Nei til EU

■ Nå kan du støtte
til Nei til EU ved å
bruke Vipps, og
betale medlems-
kontingenten med
avtalegiro, oppfor-
drer generalsekre-
tær Hilde Loftneses
Nylén.

– Ved å vipps
ønsket sum til Nei til
EU, så går bidraget
rett inn til Nei til EUs
gavekonto, og jeg
lover at midlene går
til viktig neivirk-
somhet, avslutter
generalsekretæren.
Du får også tilbud
om å bli fast giver
med avtalegiro for
gaver.

Vipps til gaver.
Vi har nå fått Vipps
for gaver (nr 79048).
Her kan folk Vipps
oss store og små
beløp.

Retting: Kystpartiet i Standpunkt

■ I Standpunkt
3-2017 og dei
fylkesvise avisene
som Nei til EU delte
ut i valkampen har
diverre Kystpartiet
sine synspunkt
vorte gjengitt feil.
Nei til EU har gått
gjennom dei vedtek-
ne programma for
stortingsperioden
for å sjå om partia
har vedtak på dei
viktigaste og mest
aktuelle EU- og
EØS-sakene.

Tabellen som
vart trykt i avisene
framstilte det som at
Kystpartiet ikkje har
behandla fleire av
EU- og EØS-spør-
måla vi undersøkte.
Dette stemmer ikkje.
Kystpartiet har teke
standpunkt til alle
sakene vi har sett
på.

Kystpartiet svarte
nei på spørsmåla om
EU-medlemskap,
tilslutning til Acer,

helikopterforordnin-
ga HOFØ, og å bli
i Schengen. Dei vil
heller ha handels-
avtale enn EØS og
vil ha folkerøysting
om EØS, bruke ve-
toretten meir aktivt
og vil ha veto mot
jernbanepakke 4.

Nei til EU beklag-
ar feilen.

Nei til EU på Arendalsuka

■ Tradisjonen tru
deltok Nei til EU
med stand under
heile Arendalsuka
i august. Nestleiar
Olaf Gjedrem heldt
appell med fokus på
valkampen og kandi-
datundersøkinga til
Nei til EU.

– I 13 år har alle
målingar synt at eit
klart fleirtal i folket
ikkje vil ha Noreg
inn i EU. Berre ein
einaste stad i landet
har det lenge vore
fleirtal for EU-med-
lemskap. Dette er
ikkje kva stad som
helst, men i sjølvaste
Stortinget. Når dei
folkevalde er i slik
utakt med folket
som har vald dei, er
det ikkje noko godt
teikn, sa Gjedrem.

Send inn e-post- adressa di

■ Liv Ekra Ornsäter
oppfordrer alle med-
lemmer om å sende
inn e-postadresser
til Nei til EU.

– Vi er i stor man-
ko av e-postadres-
ser og er temmelig
sikre på at det er
mange flere som har
en sånn adresse,
enn det vi har opp-
ført i medlemsregis-
teret, sier hun.

– Vi har også fått
henvendelser fra
lokallag som savner
en oppdatering av
dette, siden det kan
bli ganske store
utgifter hvis man
skal sende ut brev til
alle medlemmer via
vanlig postgang.

Vi takker for initi-
ativet og oppfordrer
alle som ikke har
gjort det om å sende
e-postadresse inn til
medlem@neitileu.no

NEI TIL EU I HEILE LANDET:

Aktiv Nei til EU-organisasjon i valkampen

Nei til EU brukte valkampen til å setje sakene våre på dagsorden. Tre hundre tusen aviser skulle delast ut og veljarar overtydast om å røyste på **kandidatar som er mot EU og EØS.**

Det største løftet i valkampen frå Nei til EU si side var kandidatundersøkinga og dei 19 fylkesvise spesialnummera av Standpunkt. Avisene vart trykt i eit samla opplag på over 320 000 og delt ut i alle fylke.

Kandidatundersøkinga var også grunnlaget for Nei til EU sentralt sine utspel i valkampen. Vi fekk gode oppslag i media om kandidatundersøkinga, mellom anna ein tosiders kommentar i VG etter valet om at det nye Stortinget har langt fleire EU- og EØS-motstandarar.

Under kjem nokre gode døme på fylkeslaga sin aktivitet i valkampen:

HORDALAND: Hordaland Nei til EU arrangerte politisk debattmøte før valet

■ Når ei hending litt utanom det vanlege har funne stad ein gong i Bergen, er det ein tradisjon. Fylkeslaget i Hordaland arrangerte for tredje gong på under eit år eit ope møte, så no har me i alle høve ein tradisjon for dette i fylket vårt.

Den 24. august hadde me invitert til politisk debattmøte. Alle partia representert på Hordaland fylkesting fekk invitasjon, og seks av desse møtte:

1. Panelet på debattmøtet i Bergen 24. august. Fra venstre: Høyre ved Tom-Christer Nilsen, Rødt ved Jeanette Onarheim Syversen, Arbeiderpartiet ved Leif Sande, Sosialistisk Venstreparti ved Oddny Miljeteig, Senterpartiet ved Steinulf Tungesvik, Miljøpartiet De Grønne ved Knut Børgesen.

2. Nestleder Olaf Gjedrem lanserte Nei til EUs kandidatundersøking 9. august 2017 foran Stortinget. FOTO: EIVIND FORMOE

3. Kari Gjems, fylkesleder i Hedmark Nei til EU, delte ut valkamp-standpunkt helt inn til svenskegrensen.

4. Nei-alliansen som samlet seg om et felles innlegg i Buskerud. Fra venstre Per Olaf Lundteigen fra Senterpartiet, Marianne Nyland fra Rødt, Carl-Fredrik Hansen fra Nei til EU og Arne Nævra fra SV.

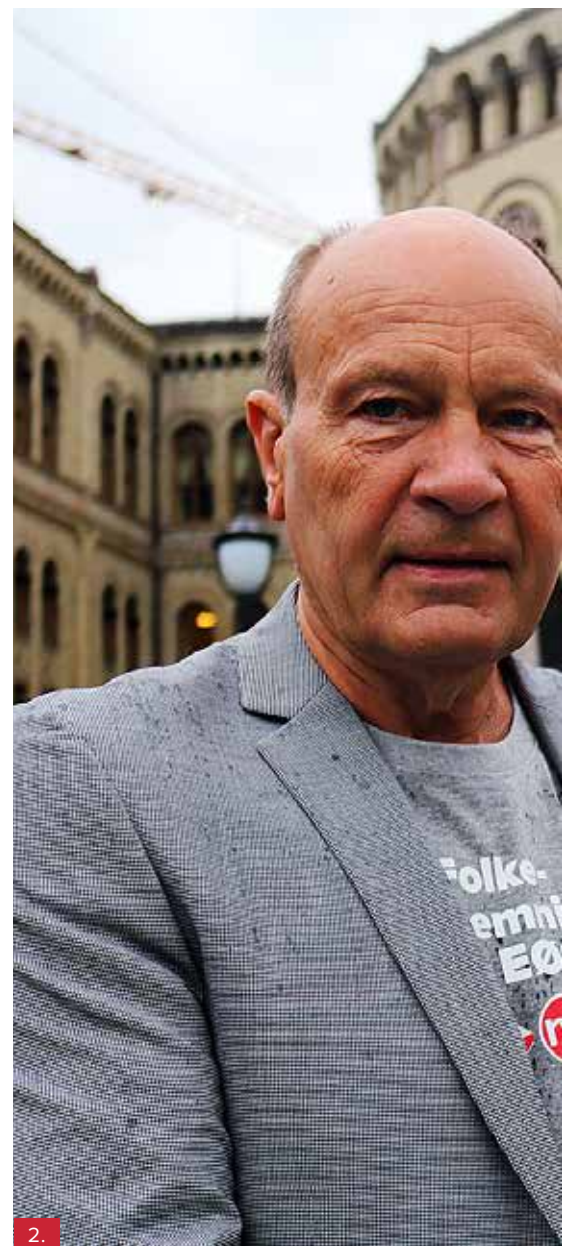
Høyre (Tom Christer Nilsen), Rødt (Jeanette Onarheim Syversen), Arbeiderpartiet (Leif Sande), Sosialistisk Venstreparti (Oddny Miljeteig), Senterpartiet (Steinulf Tungesvik), Miljøpartiet De Grønne (Knut Børgesen). Møtet fann stad på Bergen offentlege bibliotek.

Hildur Straume ønskte velkommen, og møtet vart leia av Gunnar Rutle (leiar), og Toril Mongstad (nestleiar). Den mest overraskande uttalen kom Tom Christer Nilsen med. Han opna med å be om handsopprekking i høve til EU og EØS-spørsmålet. Ingen i salen (ca 27 frammøtte) var for EU eller EØS-avtalen. Dette resulterte i følgjande kommentar frå Høyre sin representant: «EU er laget nettopp for å beskytte oss mot slike som dere i denne salen», og viste til at mange av direktiva til EU handlar om standardisering som er naudsynleg for handel.

Nesten like overraskande var det at Leif Sande hevda at EU i utgangspunktet var eit venstresideprosjekt.

BUSKERUD: Neisiden samlet i felles utspill

■ Buskerud Nei til EU tok i valkampen initiativ til et felles utspill fra Nei til EU og nei-partiene. Innlegget «EØS

hindrer fritt valg!» var signert av Marianne Nyland, andrekandidat for Buskerud Rødt, Arne Nævra, førstekandidat for Buskerud SV, Per Olaf Lundteigen, førstekandidat for Buskerud Senterparti og Carl-Fredrik Hansen, fylkesleder Buskerud Nei til EU. Innlegget stod på trykk i avisa Hallingdølen 5. september 2017.

«Meningsmålinger viser at 70 % av folket er imot norsk medlemskap i EU. 35 % foretrekker en handelsavtale framfor EØS-avtalen, 22 % er for EØS-avtalen (Sentio april 2017). Likevel er et flertall av stortingsrepresentantene for begge tilknytninger. For å endre denne udemokratiske ubalansen er det nødvendig å styrke de partiene som representerer folkeflertallet», heter det i innlegget.

«Med EØS-avtalen har Norge blitt mer tilpasset EUs lovverk enn det folket sa nei til i 1972 og 1994», heter det videre. «Den frie flyten av arbeidskraft som er innført gjennom EØS stimulerer til sosial dumping og kriminell virksomhet. Lavt lønnsnivå til arbeidsinnvandrere brukes som en brekkstang for å bryte ned det norske avtalesystemet.

VARME ORD & STIKK I SIDA

Standpunkt vil i dette nummeret dele ut Varme ord og Stikk i sida til:

Varme ord

Gode ord til de tre EØS-kritiske partilederne, **Trygve Slagsvold Vedum**, **Audun Lysbakken** og **Bjørnar Moxnes** som alle fikk framgang i stortingsvalget.

Stikk i sida

Stikk i siden til de stortingsrepresentantene som ikke ville svare på våre spørsmål om EU og EØS, her representert ved **Jonas Gahr Støre**.

TIPS OSS!

Standpunkt-redaksjonen blir alltid glad for tips fra leserne. E-post: standpunkt@neitileu.no | SMS: Send NTEU tips [ditt tips] til 2030

Standpunkt

Ansvarlig redaktør:
Kathrine Kleveland

Redaktør:
Sindre Humberset

Layout:
Sindre Humberset

Redaksjon:
Hildegunn Gjengedal, Toril Mongstad, Christian Torseth og Dag Seierstad.

Korrektur:
Kjell Arnestad

Opplag: 20 000

Redaksjonen avsluttet:
21.9.2017.

Trykkansvarlig:
Porteføljeforvaltning Norge AS

Annonser og istikk:

Ta kontakt for pris og informasjon. Budskapet i annonser og innstikk står for annonsørens regning og trenger ikke være sammenfallende med Nei til EUs syn.

Bli medlem

Medlemskap i Nei til EU koster 200 kr første året og kan innbetales til konto 8101 05 60195

Post- og adresse:
Schweiggaards gate
34 B, 0191 Oslo
Kontakt oss:
standpunkt@neitileu.no
Telefon:
22 17 90 20

3.

Derfor må EØS-avtalens krav om fri arbeidsinnvandring erstattes med en kontrollert arbeidsinnvandring som sikrer alle arbeidsfolk når det gjelder lønninger, arbeidstid og andre arbeidsvilkår.»

HEDMARK: Avisutdeling helt til svenskegrensa

Hedmark Nei til EU var i aktivitet over hele fylket og langt innpå Finnskogen helt til EUs grense med utdeling av valgvisa til Hedmark Nei til EU i dagene opp til stortingsvalget skulle avjøres.

AV TORIL MONGSTAD, JOHN ØYSLEBØ OG SINDRE HUMBERSET

standpunkt@neitileu.no

4.

Fylkestyret hadde fordelt områder av Hedmark mellom seg og fått medlemmer til bistå med utdelingen av valgavisene. Fylkeslaget samarbeidet også med noen politiske partier for å få delt ut valgavisene, samt stått på stand med partiene og delt ut materiell og stilt politikerne spørsmål om deres holdning til EU, EØS og vetoretten.

Fylkeslaget fikk også nesten en sides oppslag avisen Østlendingen 30. august, der Kari Gjems, som er fylkesleder i Hedmark Nei til EU, var skuffet over at det var kommet inn 19 «vet ikke-svar» fra toppkandidatene til stortingsvalget i fylket når de ble spurt om seks viktige EU- og EØS-spørsmål.

Topp 5

Fem problematiske EU- og EØS-saker.

1 ACER og energiunion

Regjeringen har foreslått tilknytning til EUs energibyrå ACER via overvåkingsorganet ESA i EØS-avtalen. Samtidig vil EU gi ACER økt overnasjonal myndighet. Mange på Stortinget er mot å avstå norsk suverenitet. [Opp fra 4. plass]

2 Jernbaneløsning

EUs jernbaneløsning 4 pålegger anbud i togtrafikken. Regjeringen har startet tilpasningen med sin jernbanereform. Godtar vi jernbaneløsningen, kan vi ikke omgjøre konkurranseutsettingen. [Ned fra 1. plass]

3 Stadig mer union

Etter flere år med uro og stadig misnøye med EU, ser fortsatt EU-kommisjonens president Juncker kun én løsning: en stadig tettere union, med flere land i euroen og et nytt presidentembete. [Ny på listen]

4 Hormoner

EU har vedtatt et system for godkjenning av hormonforstyrrende stoffer i plantevernmidler, som mange mener ikke gir god nok beskyttelse. Sverige og Danmark ble overkjørt. [Ny på listen]

5 Brexit og EØS

Britene stemte for å forlate EU, og forhandlingene er i gang. Mer enn noen gang trenger Norge en bred debatt om alternativene til EØS-avtalen. [Ned fra 2. plass]

Neste Standpunkt

Frist for innlegg og andre innsendte bidrag til nummer 1-2018 er

30. november 2017.

Første æresmedlem. Dag Seierstad ble utnevnt til æresmedlem i Nei til EU i 2012.

FOTO: TORI AARSETH

NY FRIST 16. OKTOBER:

Ny sjans til å søke på Dag Seierstadstipend

Du kan fortsatt søke på **Nei til EUs mastergradstipend** på 20 000 kroner, som går til oppgaver om EU og Norges forhold til EU.

Dag Seierstadstipend skal stimulere til kritisk kunnskapsutvikling om EU og Norges forhold til EU. Tema og problemstillinger med stor relevans for det politiske ordskiftet vil bli prioritert.

Ny søknadsfrist: 16. oktober 2017

Send søknad og mer informasjon: www.neitileu.no/stipend

Alle studenter som arbeider med en relevant mastergradsoppgave kan søke.

Del av æresmedlemskap

Stipendet er oppkalt etter Nei til EUs utreder gjennom mange år og nei-sidens fremste kunnskapsleverandør Dag Seierstad.

På landsmøtet i 2012 ble Dag Seierstad utnevnt til det første æresmedlemmet i Nei til EU noen gang. Stipendet ble opprettet som en del av tildelingen av æresmedlemskapet.

Stipendet ble første gang delt ut i 2013.